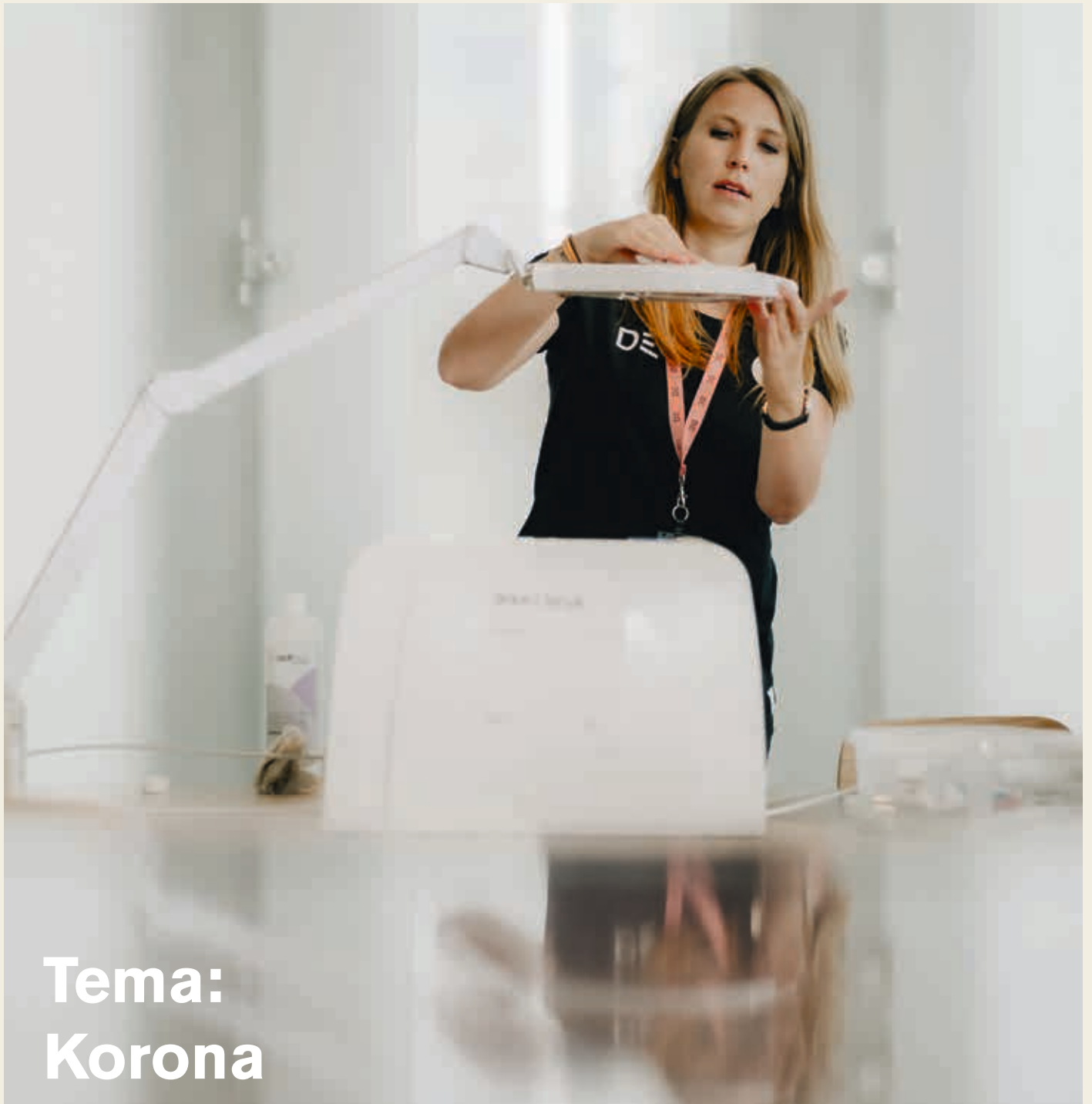

Bibliotekaren

Tema: Korona

KORONAHVERDAGER

Ny undersøkelse har sett på biblioteksansattes opplevelser under koronaen
side 7

SMITTEVERN PÅ PLAKATEN

Hva skjedde i bibliotek-Norge da koronaen brøt ut?
side 24

LANDSMØTET

Les om medlemskriteriedebatten og innstilling til nytt styre
side 30

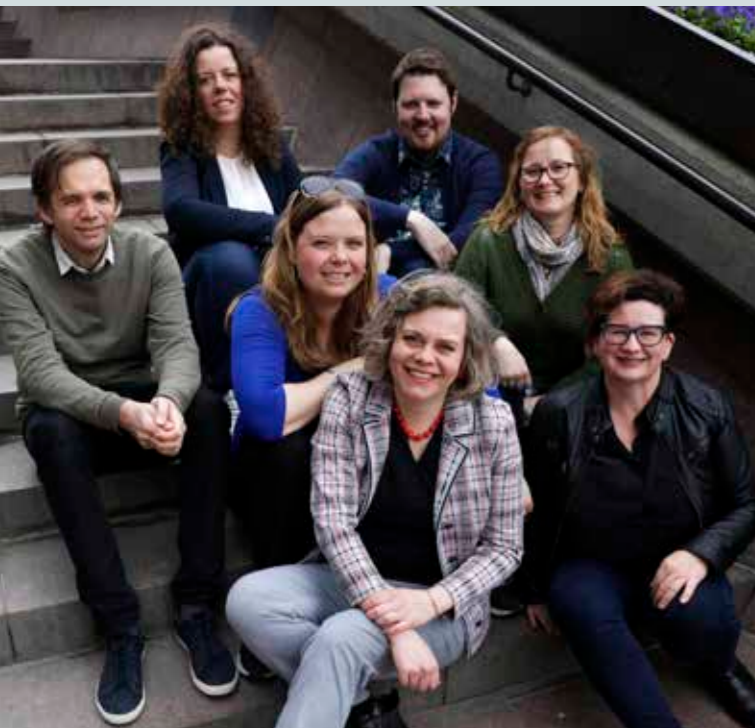
Innhold

20

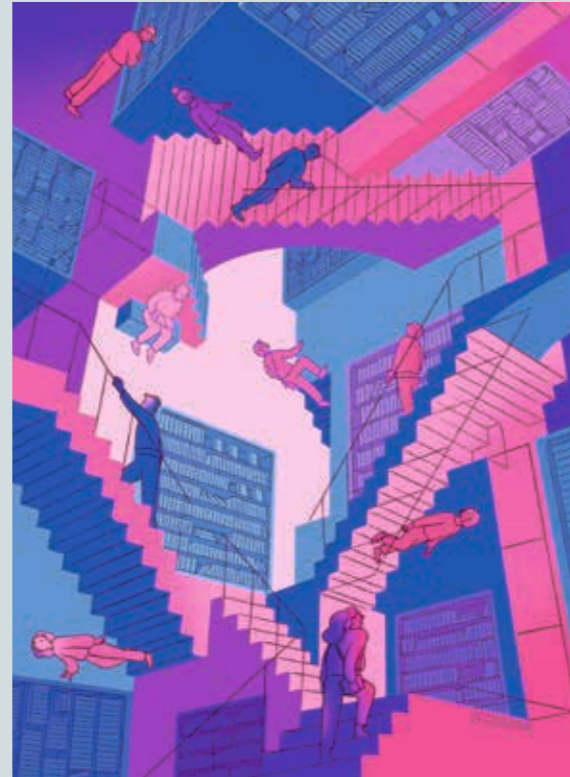
Portrett: Melissa Solvang

30

Landsmøte

24

Hva skjedde bak kulissene da koronaen kom til bibliotek-Norge?

«Jeg husker følelsen av å komme inn i et skattkammer, og å få hjelp av bibliotekaren til å velge neste bok.»

Simon Stranger om skolebibliotekarens betydning etter å ha vunnet Skolebibliotekarenes pris 2020.

- 04 Leder: Biblioteket i krisetider
- 07 Ny undersøkelse om bibliotekansattes opplevelser under korona
- 10 Smått og stor fra bibliotek og arbeidsliv
- 12 Reportasje: Åpnet under koronaen
- 20 Portrett: Biblioteksjef Melissa Solvang
- 24 Hva skjedde bak kulissene da koronaen kom til bibliotek-Norge?
- 29 BF fortsetter med populær mentorordning
- 30 Bibliotekarforbundets landsmøte 2020: Målprogram, nytt styre, økonomi og medlemskriterier
- 40 Markedsføring i bibliotek
- 42 Hva vi snakker om når vi snakker om bibliotekstatistikk
- 46 Nyhet fra BF Forsikring: Tannforsikring

12 Reportasje: Åpnet under koronaen

Bibliotekdrift i krisetider

Bibliotekets rolle som arena for kunnskapsbasert og kvalitetssikret informasjon bør være ubestridt – også i krisetider.

I forrige nummer av Bibliotekaren skrev jeg en leder med overskriften Biblioteket er stengt – biblioteket lever. Poenget var at bibliotekets og bibliotekarens oppgaver og samfunnsoppdrag ikke opphørte, selv om døra ble låst da koronautbruddet rammet Norge.

I en ny undersøkelse fra OsloMet, som presenteres i dette bladet, kommer det frem at mange norske bibliotekarer er fornøyde med jobben de gjorde under nedstengningen i vår. En del svarer til og med at de fikk flere henvendelser fra publikum enn vanlig. Det er ingen tvil om at mange bibliotekarer gjorde mye bra arbeid i en tid som opplevdes kaotisk og usikker for de fleste.

Noen steder ble deler av ansattgruppa omdisponert for å avhjelpe kommunen med å løse de korona-relaterte oppgavene som dukket opp. For mange dreide omdisponeringen seg om informasjonsarbeid til innbyggere. Dette var relevante oppgaver, som det var både legitimt og helt nødvendig å hjelpe kommunen med. Andre steder syntes imidlertid bibliotekere å mene at bibliotekdrift var nederst på hierarkiet av «nødvendige» kommunale tjenester, og at alt av oppgaver opphørte da dørene ble låst.

I siste nummer av Bok og Bibliotek¹ spør professor Ragnar Audunson seg om bibliotekene og eierne deres sviktet da bibliotekene ble stengt. Audunson peker på hvilken rolle enkelte amerikanske bibliotek har tatt i krisetid. I denne sammenheng er det absolutt interessant å se til USA. Ifølge Wayne Wiegand², professor ved Florida State University, har amerikanske bibliotek vært en bærebjelke i lokalsamfunnet under enhver krise gjennom amerikansk historie, det være seg politisk uro, krig eller naturkatastrofer:

«Generally as a profession, librarians bring that sense of humanity into their job. That's what librarians have been doing since the Boston Public Library opened in 1854. (...) You could go through all of the traumatic events since libraries started—the Civil War, World War I, the Great Depression, World War II, and so on, right up through 9/11—and most of them will show you the qualities and the responses that you see in Baltimore and Ferguson. It's a history of which we should be very proud.»

Men også i USA stengte bibliotek på grunn av covid-19. Smittevern hensyn trumfet også her lokalsamfunnets behov. For at bibliotekene skulle kunne spille en

03

Tekst: Veronicha Angell Bergli
Foto: Ilja Hendel

ISSN 0804 - 4147 ISSN 1503-836x (online)
Bibliotekaren er Bibliotekarforbundets tidsskrift og utkommer fire ganger i året.

Redaktør
Embret Rognerød
Telefon: 948 36 328
E-post: embret.rognerod@bibforb.no

Design
Marianne Lydersen, Marianne Eidal
og Trude Raanæs

Adresse
Postboks 431 Sentrum, 0 103 Oslo

Abonnement
Kr. 290,- pr. år betales til BF's konto
6039.05.64093. Merk innbetalingen Abonnement.
Henvendelser om abonnement rettes til BF's
sekretariat: bf@bibforb.no

Henvendelser om annonser rettes til redaksjonen
(se over).

Trykkansvarlig
Polinor

Forsiden
Foto: Ilja Hendel

rolle, måtte hensynet til ansattes og brukernes trygghet komme først. Det de fleste bibliotek som måtte stenge hadde til felles, være seg i USA, Norge eller andre steder, var at de var utålmodige etter å få åpne.

Hjemme i Norge var det på mange måter her det stoppet opp. Et av de store spørsmålene i vår var ikke bare hvem som sto for stengingen av bibliotekene og hvorvidt de burde holde stengt, men hvem som hadde ansvaret for en trygg gjenåpning. Hvem skulle være bibliotekenes talerør? Hvem var broen mellom departement, bibliotekeiere (både de kommunale, fylkeskommunale og staten) og de bibliotekansatte?

Mange av oss har nok tenkt og trodd at dette skulle være NB, og at de ville ta en tydeligere rolle som bindeledd mellom bibliotek og departement. Derfor trodde vi lenge at NB ville jobbe frem en egen smittevernveileder for bibliotek, gjerne i samarbeid med andre aktører, deriblant oss i Bibliotekarforbundet. Dette anså NB som utenfor sitt mandat.

I stedet brukte vi i Bibliotekarforbundet masse tid på å henvende oss til diverse direktorat, departement, KS og andre for å svar på det mange lurte på. I samarbeid med Norsk Bibliotekforening fikk vi også på plass en smittevernveileder for biblioteksektoren. Dette er et arbeid jeg gjerne gjør igjen, men som ikke ligger naturlig i mandatet til en fagforening. Vi har ingen selvfølgelig tilgang til maktens korridorer, ei heller automatisk noe vi skulle ha sagt overfor arbeidsgivere og bibliotekeiere i saker som dette.

Med tanke på den behandlingen enkelte bibliotek og bibliotekarer fikk, er jeg enig med Audunson i at noe sviktet. Men jeg vil hevde at sviket først og fremst ligger på eiersiden og i det faktum at vi fortsatt har politikere og administrasjoner som ikke forstår bibliotekets funksjon i eget lokalsamfunn.

Det vi kan lære av vårens hendelser, er at vi også i Norge bør løfte debatten om bibliotekets rolle i krisetider. Og vi trenger ikke se helt til USA for å finne tanker om dette. I det svenske forslaget til ny biblio-

tekstrategi. I *Demokratins skattkammare* kan vi lese følgende³:

«Vid en kris och krissituation kan rykten, falska nyheter och propaganda mötas av ett biblioteksväsende som har en viktig roll för en säker, oberoende och trovärdig informationsförmedling för hela samhället som en del av civilförsvaret. Mediesamlingar och bibliotekarier erbjuder fakta, sök- och källkritik samt eftertanke som ett skydd.»

Bibliotekets rolle som arena for kunnskapsbasert og kvalitetssikret informasjon bør være ubestridt. At biblioteket, bibliotekaren og selve bibliotekrommet har en betydning utover informasjonsformidling, også i krisetider, er et viktig poeng. Jeg deler derfor Audunsons oppfatning om at bibliotekfeltet må diskutere erfaringer og lærdommer med hensyn til bibliotekenes rolle i kriser, slik at vi i større grad er forberedt og kan ta den plassen vi bør ta neste gang en krise oppstår. Dette er noe vi i Bibliotekarforbundet skal følge opp.

1. Audunson, Ragnar (2020). Koronaen og bibliotekene: Sviktet bibliotekene? Bok og Bibliotek, 4-2020.

2. Cottrell, Megan (2015, 15.mai). Libraries Respond to Community Needs in Times of Crisis. American Libraries. Lokalisert på: <https://americanlibrariesmagazine.org/2015/05/15/libraries-respond-to-community-needs-in-times-of-crisis/>

3. Kungliga biblioteket (2019). Demokratins skattkammare: Förslag till en nationell biblioteksstrategi. Lokalisert på: <https://www.kb.se/samverkan-och-utveckling/biblioteksutveckling/nationell-biblioteksstrategi.html>

Bekymringer i alle ledd

Både bibliotekansatte og bibliotekledere savnet retningslinjer da koronaen rammet. Det viser OsloMets undersøkelse om bibliotekansattes opplevelser av koronavåren.

Tekst: Embret T. Rognerød

14 %
av folke-
bibliotekansatte
ble beordret til
å gjøre andre
oppgaver enn
vanlig

Fakta

De fem forskerne Sunniva Evjen, Heidi Kristin Olsen, Kim Tallerås, Terje Colbjørnsen og Idunn Bøyum ved Institutt for arkiv, bibliotek- og informasjonsfag (OsloMet) har kartlagt arbeidssituasjonen for bibliotekansatte i koronaperioden 12. mars – 15. juni. Undersøkelsen rettet seg først til alle ansatte i folke- og universitets- og høyskolebibliotek, men ble etter hvert utvidet også til skolebibliotek.

Undersøkelsen bestod av spørsmål knyttet til håndtering av situasjonen på arbeidsplassen, eget arbeidsforhold og tilbud til bibliotekbrukerne. Undersøkelsen var helt anonym. Over 800 ansatte i norsk biblioteksektor besvarte undersøkelsen. OsloMet ser for seg å gjøre oppfølgingsundersøkelser på mer varige effekter.

Hvordan opplevde egentlig norske bibliotekansatte og bibliotekledere våren 2020? Før sommeren sendte fem forskere ved Institutt for arkiv, bibliotek og informasjonsvitenskap ved OsloMet ut en undersøkelse, der de spurte bibliotekansatte om deres opplevelse av perioden der norske bibliotek stengte.

Da svarfristen gikk ut, hadde rundt 800 personer svart. Det utgjør en ikke ubetydelig andel av ansatte i norske bibliotek. Og selv om forskerne understreker at undersøkelsen samler subjektive opplevelser fra ansatte og at de uttaler seg basert på foreløpige funn, forteller den likevel en god del om hva som skjedde i bibliotek-Norge i vår.

De ansatte ble beordret til veldig forskjellige oppgaver. En del ble beordret til sykehjem eller til barnehager.

Et av de funnene som peker seg ut, er at hele 14 prosent av de folkebibliotekansatte som har svart, ble beordret til å gjøre andre oppgaver enn de som vanligvis ligger til stillingen deres.

– De ble beordret til veldig forskjellige oppgaver. En del ble beordret til sykehjem eller til barnehager. Det var også noe smittesporing og krisestab. I antall er ikke 14 prosent veldig mange blant

380 respondenter, men det er likevel flere enn vi hadde trodd, sier førstelektor Heidi Kristin Olsen.

Det var først og fremst i folkebibliotekene og i skolen slike beordringer var vanlige. Enkelte meldte seg riktignok frivillig, men en god del av respondentene forteller også om negative opplevelser. Også lederne oppfattet generelt beordringene som problematiske.

– Lederne har strevd. Det er mange som sier at det har vært en veldig krevende situasjon å være leder i, og veldig mange har vært bekymret for de ansatte, særlig for beordring. Her peker universitets- og høyskolebibliotek seg ut: Hele 77 prosent var bekymret, sier Olsen.

– Folkebiblioteksjefene opplevde seg i skvis mellom kommuneledelse og de ansatte, og følte seg presset til å la ansatte gå til oppgaver som er langt på siden av bibliotekarkompetansen, sier førsteamanuensis Terje Colbjørnsen.

Relativt fornøyde

Til tross for at undersøkelsen fanger opp en del misnøye rundt beordring, er flertallet av de bibliotekansatte i folkebibliotek og universitets- og høyskolebibliotek fornøyde med koronahåndteringen.

– De ansatte er overraskende fornøyde med sin egen arbeidssituasjon. Mange opplever at de er blitt ivaretatt. De er også fornøyde med det digitale tjenestetilbudet til brukerne, både ved stengning 12. mars og da mange hadde åpnet 12. juni, noe som kanskje er litt overraskende, sier Terje Colbjørnsen.

Skolebibliotekarene er imidlertid den gruppen som er minst fornøyde med egen arbeidssituasjon under

korona. Over halvparten av skolebibliotekarene sier også at de har hatt lite kontakt med kollegene sine.

– Mange steder er skolebibliotekarene på siden av den pedagogiske virksomheten eller de har veldig små stillinger. Og de følte seg nok ekstra alene hjemme under koronaen, sier Heidi Kristin Olsen.

Sviktet bibliotekene?

I en artikkel i siste utgave av Bok & Bibliotek stiller professor Ragnar Audunson spørsmålet om bibliotekene sviktet sitt samfunnsoppdrag da man stengte i mars: «Jeg heller mot at svaret på det spørsmålet må bli ja. Stengningen av bibliotekene gjorde at de ikke kunne bidra med det de kunne og burde ha bidratt med overfor noen av de gruppene som var mest sårbare for den

omfattende stengningen av samfunnet ellers», skriver Audunson.

Men som Audunson selv påpeker i artikkelen kan spørsmålet besvares på flere måter.

– Arbeidstittelen vår var «biblioteket stengte», for det var inntrykket vårt fra utsiden. Det var også kommunikasjonen utad, altså at norske bibliotek stengte 12. mars. Men man hadde digitale tjenester som ble opprettholdt og styrket. Vi måtte etter hvert modifisere inntrykket av at biblioteket gikk fra å være åpent til nedstengt, både ut fra at bibliotekarene rapporterte at det digitale tilbudet ble opprettholdt og at personalet var på jobb og hadde nok å gjøre, sier Colbjørnsen.

– I stedet for å si at bibliotekene var stengt, kan man kanskje si at biblioteket var et annet sted. De bibliotekansatte opplevde å ha nok å gjøre og er fornøyde med jobben de gjorde, sier Heidi Kristin Olsen.

Faktisk sier 16 prosent av de ansatte i folkebibliotekene at de fikk flere henvendelser enn vanlig under koronaperioden. Forskerne har riktignok også fått

I stedet for å si at bibliotekene var stengt, kan man kanskje si at biblioteket var et annet sted.

kommentarer fra bibliotekansatte som opplever at de burde ha åpnet før. Og en undersøkelse blant ansatte sier naturligvis ingenting om hvordan brukerne opplevde situasjonen, understreker forskerne.

– Det er problematisk at det fysiske tilbudet manglet for dem som trenger det mest. Når man stengte bibliotekbygget, sviktet man kanskje særlig grupper som trenger et sted å være og som ikke har tilgang på PC, de samme gruppene som man var redde for å ikke kunne ivareta når man stengte skolene, sier Olsen.

Det står i den norske bibliotekstrategien at bibliotekene skal utgjøre en demokratisk infrastruktur, påpeker Colbjørnsen. Da er det paradoksalt at samfunnet stenger bibliotekene når man står under en demokratisk krise, mener han.

– Ragnar Audunson skriver at bibliotekene sviktet. Det er i alle fall mulig at det dreier seg om en svikt i systemet på et eller annet nivå. Kanskje er det en mangel på retningslinjer som kan gi bibliotekene den plassen som de bør ha, sier Colbjørnsen.

– Korona har virvlet opp en del ting rundt bibliotekenes rolle som ikke bare handler om korona. Jeg tror det bør skje en form for evaluering av de ulike bibliotektypenes rolle og hvor godt man er rustet, sier Kim Tallerås.

Sterkt savn etter retningslinjer

En del av problemstillingene rundt bibliotekets rolle i krisetider kan nok også knyttes til hvem som har det overordnede ansvaret for bibliotekene. For eksempel sier over 70 prosent av biblioteksjefene i folkebibliotekene at de ikke har noen beredskapsplaner.

Samtidig går det tydelig frem av undersøkelsen at mange savnet nasjonale retningslinjer da koronaen rammet. Dette gjelder i alle sektorer, både blant ledere og ansatte.

– Hvert enkelt bibliotek sto for seg selv. Det opplevdes som en umulig situasjon for lederne, som ikke hadde kompetansen til å fatte beslutninger om smittevern eller klare retningslinjer å forholde seg til, sier Olsen.

Dette kan også ha vært en av grunnene til at mange måtte beordre ansatte til å overta arbeidsoppgaver som kanskje var så relevante for bibliotekansatte.

– Hadde man hatt en beredskapsplan eller retningslinjer å gå ut fra, ville man kanskje visst mer om hvor grensene skulle gå, sier Heidi Kristin Olsen.

Kraftfull kronikk

Når kommunene legger sine budsjettplaner på høsten, blir altfor mange bibliotek, utsatt for kuttforslag. Da gjelder det å argumentere kraftfullt mot kuttene, noe biblioteksjef på Nes bibliotek Monica Skybakmoen, illustrerte med all tydelighet i en kronikk i avisa Raumnes i september.

«Når politikerne reduserer folkebibliotekenes budsjetter med 10–20 prosent, så er det faktisk innbyggernes sikkerhetsnett for demokratisk tenkning, kompetanseheving og sosial utjevning man fjerner», skriver Skybakmoen. Hør, hør!

Ny rolle for skolebibliotekaren

I august ble læreplanene fornyet. Samtidig publiserte Bibliotekarforbundet et nytt notat om skolebibliotekarens sett i lys av de nye læreplanene.

– Vi ser at mange skolebibliotekarer sliter med at skoleledere, opplæringsavdelinger og politikere ikke forstår bibliotekarenes kompetanse og hvordan de kan bruke bibliotekaren i undervisningen. Derfor tror vi det er lurt med et eget dokument skolebibliotekarer kan bruke overfor politikere og skoleledere, sier skolebibliotekansvarlig i Bibliotekarforbundet og avdelingsbibliotekar ved Jåttå videregående skole Kathrin Kvilstad. Kvilstad har utarbeidet notatet i samarbeid med Øystein Dahl, leder ved skolebiblioteket på Hammerfest videregående skole og Frøydis Totland, avdelingsleder ved Alta videregående skole.

Les notatet på bibforb.no!

Foto: Mospifotos

Finner ikke kilden

Selv om dagens ungdommer har vokst opp med internett, kan de for lite om hvordan de skal vurdere informasjon: Kun sju prosent av norske 15-åringere kan gjøre en god og begrunnet vurdering av en nettside som kilde, ifølge en nasjonal undersøkelse. Nå lanserer UiT, Norges arktiske universitet, et eget kurs om informasjonskompetanse.

– Ungdommer får ofte høre at de er «gode i data», og det stemmer når det gjelder blant annet sosiale medier, kommunikasjon og spill. Men når det gjelder å skille gode kilder fra dårlige på internett og bevisstheten rundt egen læring så er det for mange ungdommer som har lave ferdigheter. De er ikke informasjonskompetente nok, sier prosjektleder for det nye kurset iKomp i VGS, Lars Figenschou.

Støtter opposisjonen

Unio ber regjeringen være tydelige i fordømmelsen av hviterussiske myndigheter. Gjenvalet av Aleksandr Lukasjenko, som gjerne omtales som Europas siste diktator, i august, har blitt etterfulgt av store demonstrasjoner og vold fra myndighetene. Nå ber BFs hovedorganisasjon Unio den norske regjeringen om å komme på banen.

– Det er positivt at EU har vært så tydelig i sin fordømmelse av hva som skjer i Hviterussland. Nå er det viktig at norske myndigheter følger opp dette sporet, sier internasjonal sekretær i Unio, Liz Helgesen.

BF starter skjermkurs

I høst vil BF for første gang ha et eget digitalt kursopplegg – med seminarer om blant annet høstens lønnsoppgjør, BFs egen mentorordning og medlemsfordeler. **Program og mer informasjon finner du på bibforb.no!**

Hva betyr lønnsoppgjøret for deg?

I begynnelsen av september begynte lønnsoppgjøret for fullt i både kommunesektoren, statssektoren og i Oslo kommune. Forventningene til årets oppgjør kan oppsummeres med følgende sitat fra leder i Unio kommune, Steffen Handal:

– Årets lønnsoppgjør er et unntaksår, men vi forventer at alle får reallønnsvekst. Selv om kaken i år er liten, skal vi minst ha vår del av den, sa Handal.

Når dette bladet går i trykken, er resultatene klare.

Finn informasjonen du trenger på bibforb.no!

BF vant fram

Da koronaviruset kom til Norge, ble flere av Bibliotekarforbundets medlemmer omplassert. Dessverre opplevde enkelte også at de midlertidige løsningene fra mars og april ble langvarige, som i Bærum, der enkelte ble beordret til å jobbe på sykehjem helt til langt ut på sommeren. Heldigvis har BF lyktes med å forandre på kommunenes holdning i flere slike saker de siste månedene.

– Mange bibliotekarer ville bidra i en krevende tid. Men det som er viktig for oss, er at det som skulle være midlertidig, ikke blir permanent og at tillitsvalgte skal være delaktige i prosessene, sier forbundsleder Veronicha Angell Bergli, som oppfordrer tillitsvalgte til å melde fra om ureglementerte omplasseringer eller permitteringer.

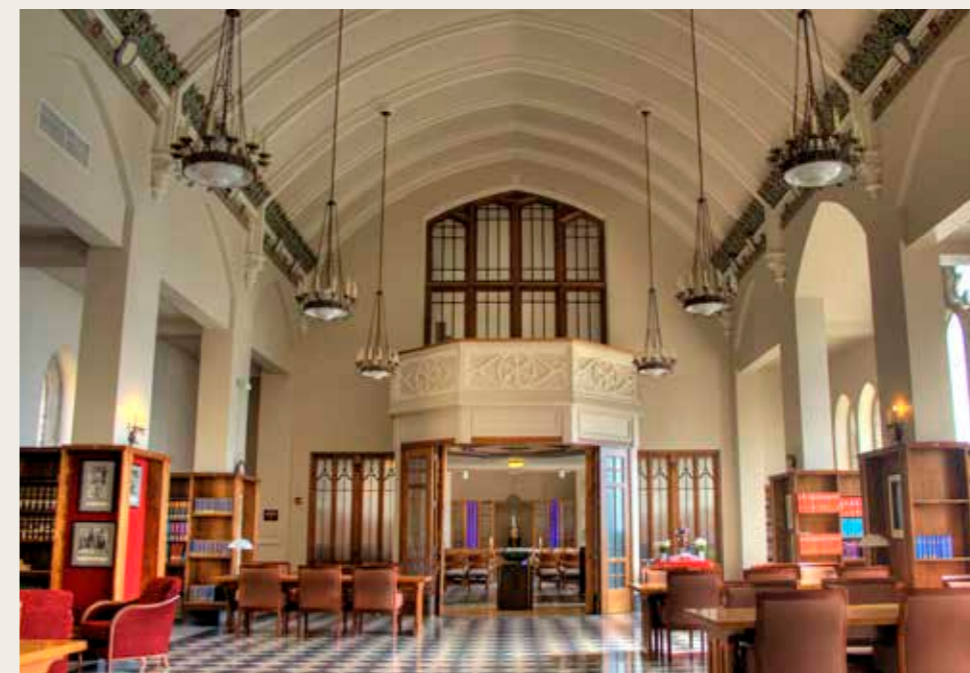

Foto: Mospifotos

«Når politikerne reduserer folkebibliotekenes budsjetter med 10-20 prosent, så er det faktisk innbyggernes sikkerhetsnett for demokratisk tenkning, kompetanseheving og sosial utjevning man fjerner.»

Monica Skybakmoen, Nes bibliotek

Bibliotek slo kapell

Kan bøker som bare står der i hylla spille noen rolle for menneskene som oppholder seg på biblioteket? Ja, ifølge en amerikansk studie.

James M. Donovan, som er biblioteksjef ved universitetet i Kentucky, lot ti personer i alderen 17–54 gjennomgå to lesetester: Den ene i et tradisjonelt bibliotekmiljø og den andre i et nyoppusset kapell som lignet et bibliotek, bare uten bøker. Resultatet viste at deltagerne som satt i et bibliotek med bokhyller presterte bedre, også etter å ha tatt hensyn til andre faktorer som kunne påvirke leseforståelsen.

ÅPNET MED KORONA

Hvordan opplevde de ansatte på nye Deichman Bjørvika åpningen av det nye biblioteket? Bibliotekaren fulgte to av dem på jobb.

Tekst: Embret T. Rognerød
Foto: Ilya Hendel

Siri Larsen i magasinet på Nye Deichman. Magasinet er nå tilgjengelig for publikum - dermed kan alle bøker hentes selv av publikum og alle bøker vises frem.

Siri Larsen tar i bruk det automatiske sorteringssystemet, som også benyttes i store lagerhaller.

Siri Larsen,
redaksjonskonsulent for barn og unge på Deichman

– *Hva gjør du i jobben din?*

– Hovedansvarsområdet er å sørge for innkjøp til barn og unge, og å supplere med det biblioteket trenger ved stor etterspørsel og lang venteliste og når materiale er skadet/ødelagt. Vi får også gjennomsyn fra Biblioteksentralen hver uke for å sjekke kvalitet og relevans på nye bøker før de eventuelt kjøpes inn. Jeg skriver også om barne- og ungdomsbøker for litteraturbloggen og er med i en redaksjon som planlegger barnearrangementer i Bjørvika.

– *Hvordan har koronaen påvirket din arbeidssituasjon?*

– Tidligere hadde vi ikke muligheten til hjemmekontor. Nå blir alle vi som kan det, oppfordret til å være hjemme to dager i uka. Det fungerer greit, men jeg synes det er mer inspirerende å jobbe i bib-

liotekbygget. Ellers har ikke mine arbeidsoppgaver endret seg så veldig, fordi mye foregår foran pc-en.

– *Hva er den største forandringen ved å jobbe på det nye biblioteket kontra Hammersborg?*

– Det er blitt veldig mye mer folk. Det er et utrolig fint bygg og det fungerer godt. Vi ser at folk kommer hit, setter seg og jobber, og liker seg. Mer av samlingen vår er blitt tilgjengelig for publikum, og det har gjort det lettere å serve brukerne våre. I tillegg sitter vi som jobber her i åpent landskap nå. Det er det nok litt delte meninger om. Jeg tror det er personavhengig hvor godt man trives med å jobbe sånn, men for min egen del synes jeg det går fint å sitte i landskap.

Om Deichman Bjørvika

Deichman Bjørvika åpnet 18. juni i år, nær tre måneder etter planlagt åpning 28. mars, på grunn av koronasituasjonen. Åpningshelgen samlet 22.000 besøkende.

Har betjent åpningstid sju dager i uka, kl. 08–22 hverdager og kl. 10–18 i helgene. Det er 450.000 medier åpent tilgjengelig i biblioteket.

Opptil 1000 personer kan være på biblioteket samtidig på grunn av koronarestriksjoner. Normalt er 3000 tillatt.

Grunnet korona kan lånerne kun oppholde seg i biblioteket i maks. to timer per dag.

Etter en og en halv time i bruk må alt desinfiseres ved Folkeverkstedet, der Eldrid Holje Stjernvang jobber.

Bibliotekarene foreslo for interiørarkitektene å ikke bruke nederste hyllene på Nye Deichman. Erfaring viser at bøkene som er plassert der ofte blir oversett, og det er upraktisk å lete etter bøker der nede sammen med låneren.

Eldrid Holje Stjernvang, spesialbibliotekar

– *Hva handler jobben din om?*

– Jeg jobber blant annet i Folkeverkstedet. Her har vi masse verktøy og utstyr som man kan komme og låne. På grunn av koronarestriksjoner har vi ikke åpnet alt utstyret vårt ennå, kun to symaskiner og to 3D-printere. Arbeidsoppgavene nå for tiden i Folkeverkstedet går ut på å veilede og hjelpe ved bruk av utstyret, fortelle om hva Folkeverkstedet er, hvordan man går frem for å bruke stedet - og rengjøring. Alt utstyret må sprites mellom bruk. Det blir en god del vasking!

– *Hva er den største forandringen ved å jobbe på det nye biblioteket kontra Hammersborg?*

– Det er gøy å jobbe i det nye biblioteket! Intenst, travelt og aktivt. Det er jo et helt nytt hus både for oss og publikum, arbeidsoppgavene er litt annerledes og rutiner må etableres. Det vil ta litt tid før dette setter seg, før arbeidshverdagen normaliseres, men dette er jeg forberedt på. Vi får svært gode reaksjoner fra publikum, tilbakemeldingene er nærmest utelukkende positive. På grunn av smittevern hensyn, er jo ikke alt tilgjengelig, og vi har begrenset inntaket av publikum. Det er køer utenfor hver dag, men jeg har inntrykk av at folk både har ekstra tålmodighet og forståelse for tiltakene vi har gjort.

– *Hvordan fungerer det å jobbe der med korona?*

– Jeg ser at det nok kan være lett for noen å glemme bort de generelle restriksjonene i all iveren – folk glemmer å holde avstand. Folk flytter rundt på møbler og utstyr, og tar eierskap til huset. Dette er både bra – og en utfordring smittervernmessig. Men vi minner om og informerer, og de forstår stort sett. Vi har satt opp pleksiglass, det er antibac «overalt», vi minner om avstand og smitteverntiltak både ved hjelp av gulvmerking, skilt, buttons og beskjed over høyttaler. Og – som nevnt: vi vasker.

En litterær polferd

Melissa Solvang

Hun kunne knapt lese og skrive da hun som niåring ble plassert i fosterhjem. I dag er Melissa Solvang (25) en av landets yngste biblioteksjefer.

Tekst og foto: Kristina Johnsen

Hun klapper sammen sin nye favorittbok som hun nettopp har sitert fra: Diktsamlinga til *Ta Meg Med* av debutanten Jonathan Jæger.

– En av de beste diktbøkene jeg har lest på lenge. Veldig kort og fin. Anbefales! sier biblioteksjef Melissa Solvang.

Det er to og et halvt år siden hun rullet nordover i sin grønne, lille Kia Rio med en blodfersk bachelor i sekken. Hun måtte ta x antall ferger, forsere Østlandet, Trøndelag og eviglange Nordland fylke, for destinasjonen hun hadde plottet inn på PGSen lå helt øverst på fylkeskartet på grensa til Troms. Hun passerte folketomme fjorder, fjell og daler før hun til slutt ankom sitt nye hjemsted: Bø i Vesterålen. Det var ikke fritt for at hun kjente et blaff av: Hva i alle dager er det jeg har sagt ja til nå?

– Jeg hadde ingen større forventninger enn et par vakter i uka på Deichmanske bibliotek i Oslo, sier hun.

Men på årsstudiet i endringsledelse ble hun oppfordret til å søke lederjobber. Og det gjorde hun. Det resulterte i at hun i en alder av 22 år ble ansatt som den aller yngste biblioteksjefen i landet og fikk et 200 kvadratmeter stort, nyoppusset og kraftig oppgradert folkebibliotek i fanget et sted langt nord for polarsirkelen.

Nøkkelhullet

De er kjappe med å skrelle av seg ytterklærne og slenge fra seg sekken før de piler mot inngangen til barneavdelinga – et «nøkkelhull» som er frest ut i

betongveggen, akkurat passe lite til at en voksen må huke seg ned, men perfekt størrelse for et barn. På andre siden forsvinner de inn i et fjell av puter med en iPad eller ei bok.

– Jeg vil at ungene skal se på biblioteket som et sted som er deres. At de skal komme hit av fri vilje, slappe av og bare være barn. Det er ingenting som gjør meg gladere enn dét, sier biblioteksjefen.

At barndommen er noe du har bare én gang, er blitt et slags mantra for Melissa. Da hun var ni år, ble hun og søsteren hentet av barnevernet og plassert i fosterhjem.

– Foreldrene mine hadde ikke kapasitet rett og slett. De klarte ikke å ta seg av oss, for å si det enkelt, sier hun.

På dette tidspunktet kunne hun ikke klokka, og lesinga gikk sakte. Veldig sakte.

– Det var så mye jeg ikke hadde fått med meg, jeg hang skikkelig etter. Men jeg fikk tatt det litt igjen. Den første fostermora mi var flink med det. Hun sa: «Hun her sliter med å lese, sliter med å skrive, det må jeg gjøre noe med» Det gikk jo bra, sier hun.

– Føler du at det er et stigma rundt det å være fosterbarn?

– Jeg følte det var forbundet med å være et problembarn den gang. «Hva er det som feiler henne, som ikke kan bo hos foreldrene sine?». Det var jo ikke min skyld. Nå opplever jeg at det er vanligere å bo i fosterhjem og jeg tror og håper barnevernet gjør en bedre jobb.

«Jeg vil være den voksne som kan vise barn og unge den berikelsen og tryggheten biblioteket kan være.»

Hun kan kjenne et stikk av sjalusi når hun hører fortellinger fra andres barndom. Hvor nært forhold de har hatt til foreldrene, alt de opplevde og fikk.

– Jeg har egentlig ikke hatt noen morsfigur å se opp til. Det synes jeg er synd at jeg ikke har hatt. Men jeg fikk god oppfølging i fosterhjemmet. Som fosterbarn kan du klare deg veldig bra, og det vil jeg vise. Det er ikke alle som klarer seg, men sånn er det også med vanlige folk som vokser opp i A4-hjem. Det gikk bra med meg, og har gått bra med flere enn meg.

Hun har bodd i fosterhjem i ti år. Hun har byttet skole, flyttet fem ganger før hun fylte ti år og startet på nytt og på nytt. I dag føler hun at det gjør henne til en enda bedre biblioteksjef.

– Det er en del av oppveksten min. Det å ha bodd i forskjellige miljøer har formet meg til å bli den jeg er. Jeg tror det har mye sammenheng med at jeg har blitt så tilpasningsdyktig gjennom årene. Jeg er også veldig tydelig på at barn og unge må prioriteres. Jeg vil selv være den voksne som kan vise dem den berikelsen og tryggheten biblioteket kan være.

En undersøkelse gjennomført i 2018 viste at hele 54 prosent av befolkninga har besøkt et bibliotek i løpet av det siste året. Det er det høyeste som er målt gjennom tidene. Også ved dette biblioteket tigger besøket oppover. På et sted med 2800 innbyggere, hadde de i fjor 10.000 besøkende. Utlånet var på 7420, og ifølge biblioteksjefen er innbyggerne umettelige på krim – hvor mye hun enn anbefaler diktbøker.

– Her hos oss skyldes det økte besøket i stor grad at barn og unge tar oss mer og mer i bruk, og det er vi utrolig stolt av. Biblioteket anno 2020 skal være en uavhengig møteplass, og barn skal slippe mer til.

I tillegg er det mer rom for kreativitet og ideer. Nå skal vi jo snart arrangere en forestilling om katter, som passer for hele familien. Det gleder vi oss til.

Det eneste hun visste da hun takket ja til jobben, var at dette var et sted nord for Lofoten. Hun hadde aldri vært lengre nord enn Værnes, som ligger 930 kilometer lenger sør. Hun googlet stedet og så hvite strender og fjell, og tenkte, ok, jeg gir det en sjanse.

– Jeg hadde godt av å komme meg ut av Oslo og se noe annet. Jeg tror det er sunt å skifte miljø og bli kjent med andre folk. Jeg tror jeg har vokst mye på det, sier hun.

Biblioteket har to fast ansatte pluss to medarbeidere, den ene av dem gjennom en avtale med psykisk helse. For å holde seg oppdatert passer hun på at det søkes på reiser og stipender.

– I fjor var jeg så heldig å få tildelt stipend fra Bibliotekarforbundet til å reise på verdens nordligste litteraturfestival i Longyearbyen. Jeg ble veldig glad, sånn skikkelig! Det var en drøm som gikk i oppfyllelse. Jeg har alltid hatt lyst til å puste inn verdens mest friske luft, se isbjørn og oppleve Svalbard på nært hold, forteller hun.

«Biblioteket anno 2020 skal være en uavhengig møteplass, og barn skal slippe mer til.»

På dagtid reiste deltakerne på ekspedisjoner til de andre sivilisasjonene på Svalbard. På kvelden var det litteratur på høyt nivå.

– Forfatterne og artistene får du på nært hold, når en festival foregår i en så liten by som Longyearbyen. Det er litt som Hollywood. Du smiler sjenert og nikker høflig til kjendisene ved frokosten på hotellet og når du møter dem i gata mellom arrangementene. Jeg er veldig takknemlig for at Bibliotekarforbundet realiserte min pikedrøm om Svalbard. Jeg pustet inn verdens mest friske luft. Så godt som jeg sov den uka, har jeg aldri gjort før.

Rett før jul fikk hun en telefon fra leder av Norsk bibliotekforening. Hun kunne fortelle at Melissa var en av fire søkere under 35 år som hadde fått tildelt stipend fra Norsk bibliotekforening til å reise på det 77. norske bibliotekmøtet i Haugesund.

– Det er den fineste førjulsgaven jeg har fått! Det er helt fantastisk at det eksisterer slike stipendordninger for bibliotekansatte som bor i en liten kommune

med begrensede ressurser og et stramt budsjett. I tillegg gir det oss muligheter til å reise steder vi aldri har vært før. Kommunen sparer mange tusen på at jeg søker stipend for å reise rundt omkring på møter og festivaler. Ikke alle kommuner er like flinke til å satse på biblioteket. Dessverre tror jeg ikke lokalpolitikere legger merke til hvor viktig biblioteket er i et så lite øysamfunn som Bø. Det er trist at det blir mindre penger på budsjettet til biblioteket. Men vi står han av og gjør det beste ut av situasjonen, forteller hun.

Blant de tusenvis av titlene i hyllene som tross alt finnes her, anbefaler Melissa nesten uten unntak Lars Saabye Christensen, som også har tilhørighet til øyriket vi befinner oss i.

– Jeg er periodeleser. Når jeg først er inne i perioden jeg leser, så holder jeg på med fire–fem bøker samtidig og rullerer. Nå leser jeg Byens Spor, bind 3. Det er verdens beste bok, det.

Hva skjedde bak kulissene da bibliotekene ble koronastengt i vår? Og hvordan vil koronaen prege hverdagen fremover?

Tekst: Embret Rognerød.
 Illustrasjon: Jon Arne Berg / byHands

ETTER KORONA

De begynner å virke fjerne, de merkelige dagene i midten av mars, da alt plutselig stengte på grunn av koronautbruddet. For bibliotekenes del, som for resten av samfunnet, skjedde mye på kort tid.

– Vi opplevde at den første perioden var veldig forvirrende. Det ble mange uker med fullstendig nedstengning, og etter hvert begynte noen bibliotek å undersøke hvordan de sakte, men sikkert kunne åpne, sier Siri Haga Torgersen, styremedlem i Norsk bibliotekforening og avdelingsleder ved Tønsberg og Færder bibliotek.

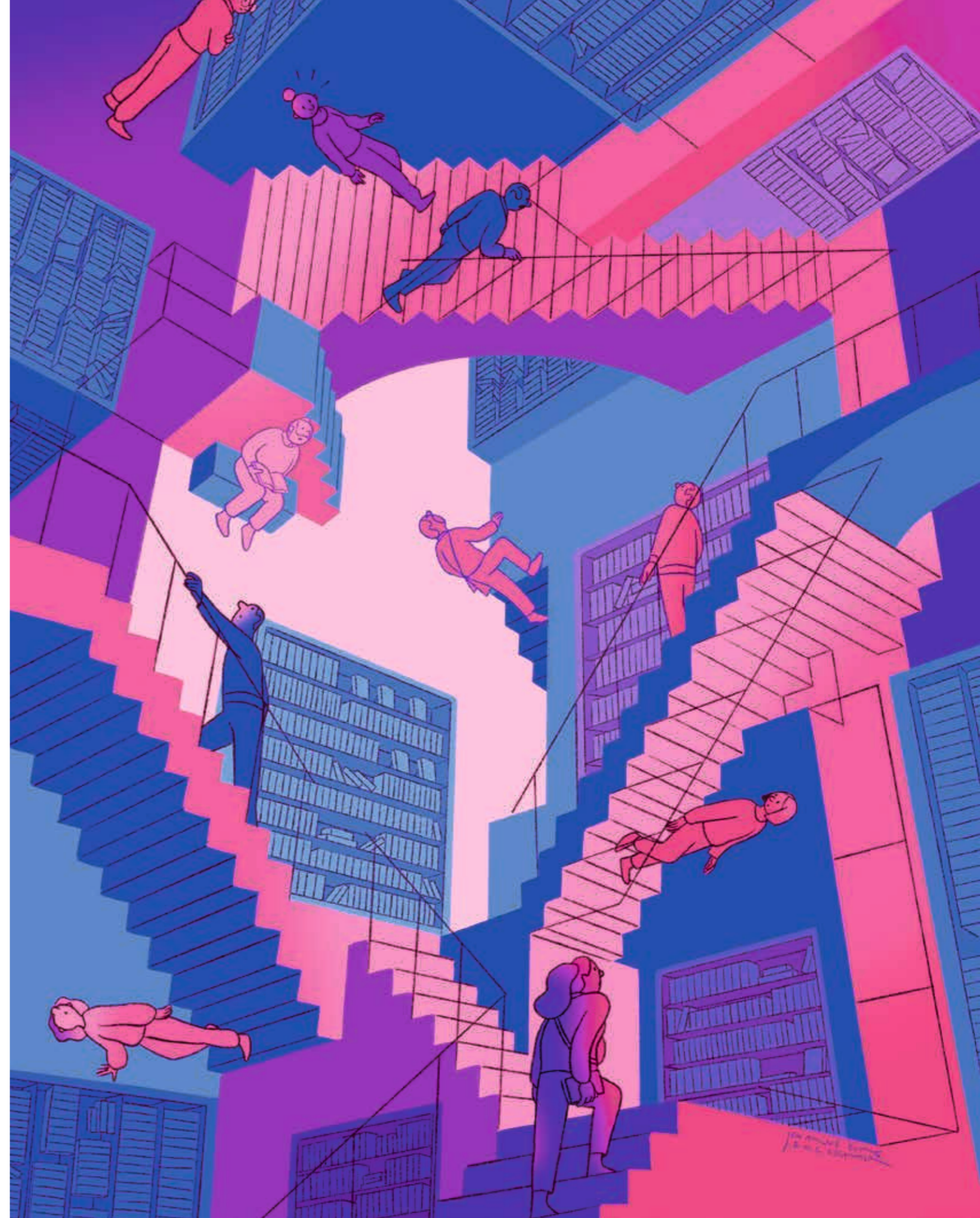
Senere på våren ble Haga Torgersen sentral i arbeidet med å utarbeide en smittevernveileder for bibliotekene. Men hun opplevde tidlig at mange bibliotekansatte savnet et veikart som gjorde at man kunne gjenåpne på en forsvarlig måte.

– Folk i hele bibliotek-Norge var usikre på hva de skulle gjøre. Derfor tok de kontakt og etterspurte råd og nasjonale retningslinjer. Mange oppfattet at det var en sentral bestemmelse at bibliotekene skulle stenge ned og gikk og ventet på et signal fra sentralt hold, sier Haga Torgersen.

Trodde Erna Solberg stengte bibliotekene

Det er kanskje ikke så merkelig at mange trodde regjeringen hadde tatt styringen over bibliotekenes skjebne. Under en av de daglige pressekonferansene, da den første smittebølgen herjet som verst, nevnte statsminister Erna Solberg bibliotekene som en av tjenestene som ikke var tilgjengelige for befolkningen.

I Tønsberg fikk biblioteksjef Tone Eli Moseid beskjed fra kommunaldirektøren om at biblioteket

**«Det var kommunene som stengte bibliotekene,
og derfor kunne ikke initiativet for gjenåpning komme fra oss.**

**Vi har ikke den typen myndighet, verken
på vegne av staten eller bibliotekene».**

Avdelingsdirektør i Nasjonalbiblioteket
Svein Arne Tinnesand

skulle stenge 12. mars. Som de aller fleste oppfattet også kommunen at dette var et pålegg ovenfra. Men *bibliotek* sto aldri nevnt noe sted på listen over samfunnsfunksjoner som skulle stenges.

Det var Bibliotekarforbundet som til slutt fikk klargjort dette etter en henvendelse til Helsedirektoratet.

– Det var nok uansett en riktig beslutning å stenge, når man først bestemte seg for å stenge ned samfunnet for øvrig, sier Moseid.

Etter hvert som de neste fasene kom, med gradvis åpning for bibliotekets del, ble det i større grad overlatt til kommunene selv å avgjøre. Det var store forskjeller mellom kommunene og hvor rammet de var av den første smittebølgen.

Hvordan skulle de ansatte forholde seg til situasjonen? På Tønsberg og Færder bibliotek gikk man i gang med en såkalt ROS-analyse – som ser på sårbarhet og risiko. Her stilte man spørsmål som: Hva gjør vi hvis vi må åpne igjen på kort varsel? Hva kan vi klare å få til hvis vi får lov til å åpne igjen, med stort sykefravær?

Fleire biblioteksjefer etterlyste også felles løsninger fra Nasjonalbiblioteket. Men NBs linje var

at smittevern ligger utenfor deres mandat og at det var opp til hver enkelt kommune eller institusjon å ta ansvar for bibliotekene.

– Vi har vært tydelige på at vi ikke har noen kompetanse på smittevern. Nedstengningene av bibliotekene var lokale og institusjonelle. Vi konsentrerte oss om å få opp et bibliotektilbud til befolkningen, med tilgang til digitale tjenester og penger til digital formidling. Vi sørget for å dele ut penger, slik at bibliotekene kunne levere et godt tilbud i en krevende tid og skaffet til veie midler for å åpne våre digitale samlinger for studenter som hadde mistet tilgang på sine bibliotek, sier avdelingsdirektør Svein Arne Tinnesand.

I mangelen på klare svar ble det valgt en del ulike løsninger i biblioteksektoren: Noen begynte med bokhenting, andre ikke. Noen satte bøkene i karantene, men ikke alle. Det er ikke så unaturlig når bibliotekarer ikke har noen kompetanse på smittevern, påpeker Tone Eli Moseid.

– Det er uheldig at det oppsto uklarhet og at vi ikke klarte å gå mer i takt. Men det var også en helt ny situasjon for hele Norge og for alle sektorer. Jeg synes ikke man kunne forvente at bibliotekene

skulle ha hatt klare retningslinjer fra dag 1. Men jeg synes kanskje at NB kunne ha koordinert arbeidet med smittevernveilederen, sier hun.

– Kavet i blinde

Til slutt ble det organisasjonene i biblioteksektoren som tok grep. Da Folkehelseinstituttet i slutten av april kom med en generell mal, der de oppfordret bransjeorganisasjonene til å lage sine egne, tok BF og NBF ansvar.

Etter en intens arbeidsperiode ble den nasjonale smittevernveilederen offentliggjort i begynnelsen av mai.

Siri Haga Torgersen har inntrykk av det både var viktig og etterlengtet å få på plass et dokument, som kunne brukes av bibliotek over hele landet.

– De aller fleste norske bibliotek er små, med få ressurser. Hvordan skal man da kunne lage en lokal smittevernplan?

Også Tone Eli Moseid mener veilederen har vært av avgjørende betydning.

– Før den nasjonale veilederen kom, opplevde jeg at vi kavet litt i blinde. Da var vi i det jeg kaller fase 1, helt nedstengt, og måtte jobbe frem en beredskap fra grunnen av.

Med den nasjonale smittevernveilederen kunne biblioteket jobbe mer helhetlig med en plan for gjenåpningen.

– Vi laget en plan for oppstart med utgangspunkt i den nasjonale, som vi sendte over til ledelsen i Tønsberg kommune, og fikk lov til å åpne med de foreslåtte begrensningene. Det hadde vært vanskelig uten den nasjonale veilederen, sier hun.

Har satset digitalt

Tønsberg og Færder bibliotek holdt stengt på grunn av korona i drøye to måneder: fra 12. mars til 15. mai. Ifølge Moseid ble ingen ansatte permittert. Alle fikk pålegg om å satse på hjemmekontor, men lokalene i Tønsberg er såpass romslige at man raskt kunne ha redusert bemanning i biblioteket.

– Halvparten satt her på huset og halvparten var på hjemmekontor. Vi laget også forslag til arbeidsoppgaver som kunne gjøres hjemme. Målet var at det alltid skulle være noe å ta seg til, sier hun.

De ansatte på biblioteket begynte samtidig å produsere mer innhold til nett. De produserte lyd-dikt og høytlesninger for barn – med profesjonelle innlesere. Og de laget en strategi som skulle sørge for at folk husket biblioteket ved hjelp av innhold på Facebook og nettsidene.

Fra og med midten av august har Tønsberg og Færder bibliotek kunnet ha ordinær åpningstid, selvbetjent bibliotek og full vaktplan. Men det er fortsatt restriksjoner på hvor mange mennesker som kan være i bygget samtidig.

«Vi føler oss tryggere og tryggere på det vi gjør.

**Personalet har klart å stå i dette og vist en evne og
vilje til å håndtere endringer som det står respekt av.»**

Biblioteksjef på Tønsberg og Færder bibliotek
Tone Eli Moseid

Nå jobber biblioteket med å finne ut av hva koronasituasjonen innebærer på lengre sikt. Blir det flere, men mindre arrangementer? Må man droppe folkemøtene?

– Vi har hatt høstprogrammet klart lenge og har nesten like mange arrangementer som vanlig, men det blir færre deltakere. Vi ser ganske tydelig at dette kommer til å bli langvarig, og vi må planlegge ut fra et lengre tidsperspektiv med smittevernregler i en eller annen form.

Vil prege tilbudet

Med restriksjoner på antall brukere må man kanskje også finne andre måter å måle suksess på enn besøkstall, mener Moseid.

– Det skal fortsatt være formidling og opplevelse i bibliotekrommet, men kanskje må vi også tørre mer digitalt. Nå jobber vi med nye nettsider. Et av de store, hårete målene er at nettsidene også skal være en formidlingskanal. Da må vi presentere mer enn bare boktips og synliggjøre tjenestene våre i større grad enn det folk har vært vant til.

Moseid mener det også kan komme noe spennende ut av at bibliotekene tvinges til å tenke nytt og annerledes under koronaperioden.

– Vi må få tilbake pusten. Men vi må komme i gang, og vi må ta dette på alvor. Det er viktig at vi ikke risikerer tap av omdømme, at vi ikke mis-

ter markedsandelen vår, som man ville ha kalt det i næringslivet. Vi blir ikke et attraktivt tilbud hvis vi glir tilbake til å være et hus med bøker.

Mener det er to forskjeller

Svein Arne Tinnesand mener det er to store forskjeller for bibliotekenes del fra mars til i dag.

– Nå har vi kommet til den erkjennelsen at vi kan holde bibliotekene åpne, og det gjør situasjonen annerledes med tanke på befolkningens tilgang på litteratur og bibliotekmaterialer. Det er for eksempel slutt på at NB kjøper spesialtilgang til vårt digitale materiale, fordi studentene kan gå på biblioteket igjen, sier han.

Det mest problematiske nå er arrangementssiden av bibliotekvirksomheten, mener Tinnesand. For NBs del foregår arrangementene omtrent som normalt i høst, men NB har avlyst biblioteklederkonferansen, som vanligvis samler rundt 200 tilreisende fra hele landet.

– Arrangementer er noe man er nødt til å jobbe med lokalt. I tillegg til de begrensningene som handler om å holde nødvendig avstand, er det en kjempeutfordring at det fortsatt er reiserestriksjoner utenfor Norge. Dette ser vi for eksempel på Kapittelfestivalen. Det er ikke lett å arrangere en internasjonal festival der ingen av de utenlandske gjestene kommer.

«Med restriksjoner på antall brukere må man kanskje også finne andre måter å måle suksess på enn besøkstall.»

Biblioteksjef på Tønsberg og Færder bibliotek Tone Eli Moseid

Fortsetter med mentorordning for bibliotekledere

Det siste året har 40 norske bibliotekledere delt sine erfaringer gjennom BFs mentorprogram. Nå avsluttes det første programmet med sluttsamling, og over nyttår kan interesserte melde seg på en ny runde.

I møtene med Birgitte har jeg måttet reflektere over min egen praksis som skolebibliotekar og tenke gjennom hva jeg synes er viktig – og hvorfor jeg er så glad – i jobben min.

Ingrid Svennevig Hagen

I fjor høst startet BF en ny mentorordning for bibliotekledere. Siden den gang har 20 adepter og 20 mentorer delt erfaringer med hverandre. Håpet var at mentorprogrammet skulle styrke relasjonene på tvers av bibliotek, gi

rom for erfarings- og kompetansedeling blant ledere, og være et positivt bidrag til utviklingen av bibliotekfeltet.

– Inspirerende

Evalueringen skjer først i desember, men Ingrid Svennevig Hagen, faglig leder for læringscenteret ved Elvebakken videregående skole i Oslo, som har vært en av mentorene og har allerede delt sine positive erfaringer på bloggen *Et rom med innsikt*. Svennevig Hagen har hatt Birgitte Hallandvik Hortemo fra Roald Amundsen videregående skole som såkalt adept.

– Jeg synes det har vært inspirerende å dele erfaringer med Birgitte, fordi utfordringene med å være skolebibliotekar ofte er ganske like uavhengig av hvor man jobber: Hvordan få elevene til å bruke skolebiblioteket i sin læringsprosess? Hvordan inngå samarbeid med lærere? Hvordan bygge opp en faglig relevant og interessant samling for elevene ved min skole? Hvordan skape et godt miljø i skolebiblioteket? spør Svennevig Hagen.

– I møtene med Birgitte har jeg måttet reflektere over min egen praksis som skolebibliotekar og tenke gjennom hva jeg synes er viktig – og hvorfor jeg er så glad – i jobben min.

Arrangerer sluttsamling i desember

Nå avsluttes mentorprogrammet for denne gang med en sluttsamling for adepter og mentorer, som arrangeres den første uka i desember.

Gjennom mentorordningen ønsker BF å legge til rette for samtaler mellom to ledere på ulikt trinn i yrkeskarrieren. Etter solid interesse i første runde gjentas programmet over nyttår. Programansvarlig Linda Rasten oppfordrer til å melde interesse.

Meld din interesse på bibforb.no

19.–20. november avholder Bibliotekarforbundet sitt landsmøte. Møtet vil foregå fysisk på Gardermoen, men forbundet arbeider også med en mulig digital løsning hvis smittesituasjonen skulle endre seg.

Foto: Kristin Strøm

BF avholder landsmøte som planlagt i november

– Vi er godt under det anbefalte antallet fra Helsemyndighetene på maks 200 personer og kommer til å ha tett dialog med hotellet, som er en profesjonell aktør. Vi har også nedsatt en egen gruppe som skal sørge for at landsmøtet følger alle smittevernrådene fra helsemyndighetene. Så sant forutsetningene ikke endrer seg drastisk, føler vi oss trygge på at vi kan avholde landsmøtet fysisk, sier forbundsleder Veronicha Angell Bergli.

Delegater anbefales riktignok å vente med å bestille reise til etter midten av oktober. Dette i påvente av eventuelle endringer i smittesituasjonen, som kan gjøre at helsemyndighetene igjen fraråder større forsamlinger. BF dekker som vanlig reise og opphold for alle delegater.

Skal avgjøre spørsmålet om medlemskriterier

En av de viktige sakene landsmøtet skal ta stilling til er spørsmålet om endring av medlemskriteriene i BF. Bør BF åpne opp for bibliotekansatte med bachelorgrad som ikke har bibliotekfaglig utdanning?

Da saken var oppe på landsmøtet i 2017, vedtok delegatene å utsette beslutningen til årets landsmøte. Forbundsstyret gjennomførte i fjor en medlemsundersøkelse for å utrede spørsmålet grundigere. Nå skal altså avgjørelsen tas, og tidligere redaktør i Bibliotekaren, Erling Bergan, har skrevet et lengre innlegg om saken på side 38-39.

Arrangerer fagprogram om grønn tariff

Under årets landsmøte blir det også et eget faglig program om grønn tariff. Hvordan kan vi i fagbevegelsen integrere bærekraft i vårt arbeid? Dette er et satsingsområde for BFs hovedorganisasjon Unio, og i en egen sekvens vil blant annet flere av Unios største forbund fortelle landsmøtet om hvordan de jobber med bærekraft.

– Vi kommer også til å løfte frem flere politiske saker i forkant av landsmøtet, blant annet om yringsfrihet og bærekraft. Dette er svært viktige saker både for oss som organisasjon og for sektoren vår, som vi gjerne vil ha landsmøtet med på å engasjere seg enda sterkere i, sier forbundsleder Veronicha Angell Bergli.

Disse politiske sakene vil forbundsstyret løfte

- Ytringsfrihet – biblioteksjefenes redaktøransvar og tillitsvalgtes medvirkning
- Grønn tariff
- Skolebibliotekenes rolle etter behandlingen av ny opplæringslov i Stortinget
- Finansiering av Helsebiblioteket
- Betydningen av bibliotekene under korona

Ønsker du å bidra i arbeidet med de overnevnte politiske uttalelsene eller sitter inne med gode poenger du mener vi bør vurdere, ikke nøl med å ta kontakt! Har du forslag til andre uttalelser, må disse sendes inn, i sin helhet, innen 8. oktober.

Send inn saker

Har du eller fylkeslaget ditt en sak du/dere ønsker at landsmøte skal behandle? Frist for å sende inn saker er 8. oktober.

Nytt målprogram

Forslaget til målprogram for 2020–2023 er lagt opp annerledes enn det nåværende. Hensikten er å gjøre målprogrammet mer sammenhengende og fokusert. Samtidig er begreper som bærekraft, mangfold og inkluderende arbeidsliv tatt inn i programmet.

Bibliotekarforbundet (BF) skal være det naturlige valg av fagforbund for alle bibliotekarer.

BF er et landsomfattende, partipolitisk uavhengig profesjonsforbund. Som organisasjon bygger BF på demokratiske prinsipper og medlemmenes medbestemmelse, fellesskap mellom medlemmene og faglig og bibliotekpolitisk engasjement. BF forsvaret den frie forhandlingsretten. BF skal arbeide for at opparbeidede rettigheter som er lov- og avtalefestet forsvares og videreutvikles.

BF mener at bibliotekarkompetanse er viktig i dagens og fremtidens samfunn.

Det gjelder blant annet innenfor formidling av kultur og informasjon, og kunnskapsorganisering. Digital kompetanse og evnen til å strukturere, kvalitetssikre og fremskaffe informasjon er viktige faglige kvalifikasjoner som bidrar til et samfunn med kompetente, opplyste og selvstendige innbyggere.

BF skal arbeide for å synliggjøre bibliotekarenes rolle og funksjon i samfunnet.

BF skal arbeide for høy faglig og yrkesetisk standard og legge til rette for at forskning og utvikling innenfor fag-

området gjøres kjent. BF skal være tydelig i den bibliotekpolitiske debatten og sette bibliotekfaglige saker på dagsorden, både lokalt, regionalt og nasjonalt. BF skal arbeide for at bibliotekarutdanningene er relevante og aktuelle i dagens arbeidsmarked. BF skal arbeide for å synliggjøre bibliotekansattes kompetanse og utvide arbeidsmarkedet for bibliotekarer. BF skal arbeide for at bibliotekarer får mulighet til karriereutvikling og kompetanseutvikling gjennom hele yrkeskarrieren.

BF skal være en bidragsyter i arbeidet med å oppfylle FNs bærekraftsmål.

BF skal være en bidragsyter i arbeidet med å oppfylle FNs bærekraftsmål.

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klima-

endringene innen 2030. Gode bibliotektjenester utvikles av bibliotekansatte og bidrar til bærekraftsmål som god utdanning, innovasjon og infrastruktur og mindre ulikhet. BF sentralt skal jobbe med bærekraftige løsninger i sine tilbud til medlemmene. BF skal bidra til et grønt arbeidsliv via partssamarbeidet, og støtte oppunder Unios arbeid med grønn tariff.

BF vil arbeide for et inkluderende arbeidsliv som speiler mangfoldet i samfunnet.

Bibliotekarforbundet ønsker et samfunn preget av tillit, toleranse og respekt for ulikheter og mangfold. Alle skal ha de samme mulighetene uavhengig av kjønn, alder, sosial og etnisk bakgrunn, bosted, funksjonsevne, religion og seksuell orientering.

BF skal arbeide for at alle bibliotekarer har en god balanse mellom privatliv og arbeidsliv.

Viktige oppgaver for de tillitsvalgte er å sikre godt arbeidsmiljø og medbestemmelse. BF skal arbeide for at medlemmenes lønnsnivå og lønnsutvikling samsvarer med utdanning, kompetanse og ansvar. BF skal arbeide for å sikre reallønnsvekst og for at bibliotekansattes lønn samsvarer med andre yrkesgrupper med samme utdanningsnivå og/eller likt ansvar. BF skal jobbe for et arbeidsliv som er tilpasset mennesker i alle faser av livet.

BF skal arbeide for å utvikle og tilpasse de organisatoriske rammene for å nå forbundets mål.

BF har en struktur der tillitsvalgte utgjør en sentral rolle ved å bidra til å sikre gode, velfungerende arbeidsplasser til fordel for medlemmer og samfunnet. BF skal arbeide for at lokale tillitsvalgte kan utføre sine verv med profesjonalitet og kompetanse.

Ønskede mål

- Master, etter- og videreutdanning gir lønsmessig uttelling.
- Stillingskoder innenfor et tariffområde avspeiler faktisk stillingsstruktur for å kunne sammenligne lønn og innhold i stillinger.
- Ledere får lønn i samsvar med sitt ansvar.
- Flere stillinger for bibliotekarer med krav om masterutdanning.
- Bibliotekarkompetanse i alle sektorer, herunder:
 - a. fagutdannet biblioteksjef i 100 prosent stilling i alle kommuner.
 - b. bibliotekarkompetanse som en del av skolens pedagogiske tilbud i grunnskolen.
 - c. bibliotekarkompetanse i skolebibliotek i den videregående skole.
 - d. bibliotekarkompetanse i universitets- og høyskolesektoren.
- Normalarbeidsdagen er utgangspunkt for de ansattes arbeidstid og det kompenseres i form av lønn der man er nødt til å avvike fra denne.
- Bibliotekarstillinger er som hovedregel hele.
- Et statlig finansiert kompetanseløft for bibliotekarer.
- Nasjonale retningslinjer for god bruk og utvikling av skolebibliotek i grunnskole og videregående skole.
- Nedgang i antall utmeldinger.
- Økning i medlemstall.

Tiltak

- Årlig revidering av lønnsstrategier for alle tariffområder.
- Tett oppfølging av studentmedlemmer i overgangen til arbeidslivet.
- Videreutvikle BFs medlemsfordeler.
- Videreføre kursing av tillitsvalgte på flere nivåer.
- Videreføre mentorordning for ledere.
- Utarbeide en kommunikasjonsstrategi.
- Evaluere egen organisasjon ut fra utviklingen i sektoren og profesjonen

- jevnlig, minimum i landsmøteår.
- Utarbeide en tillitsvalgthåndbok.
- Videreføre overgangsrabatt for studenter som går ut i arbeid.
- Innføre exit-undersøkelse ved utmeldinger.
- Vurdere om kurs og møter kan avholdes digitalt.
- Velge bærekraftig mat på kurs og møter.
- Tilpasse reisereglementet til bærekraftsmålene.

Dette er forslagene til vedtektsendringer angående organisering og medlemskriterier

Organisering

Organisasjonsutvalget foreslår at Bibliotekarforbundet organiseres etter Stortingets valgdistrikt som minste enhet. Distriktslagene kan selv velge å slå seg sammen i større enheter. Hvis et av dagens fylkeslag ønsker å slå seg sammen med et annet, for eksempel basert på regionreformen, må fylket foreslå dette til landsmøtet. Forslaget bør være sendt inn seks uker før landsmøtet, senest 8. oktober. De fylkeslag som i dag er slått sammen, foreslås videreført.

Forslag til nye medlemskriterier

«Medlemskap i Bibliotekarforbundet er åpent for personer med bachelor- eller mastergrad med minst 60 studiepoeng bibliotekfag i eller utenfor graden (eller en tilsvarende eldre/utenlandsk utdanning), og for personer med minimum bachelorgrad som har arbeidsoppgaver innen bibliotekfag, kunnskapsorganisering eller dokumentforvaltning.»

Bibliotekarforbundets økonomi er så å si fullstendig basert på det du og resten av medlemmene betaler i kontingent.

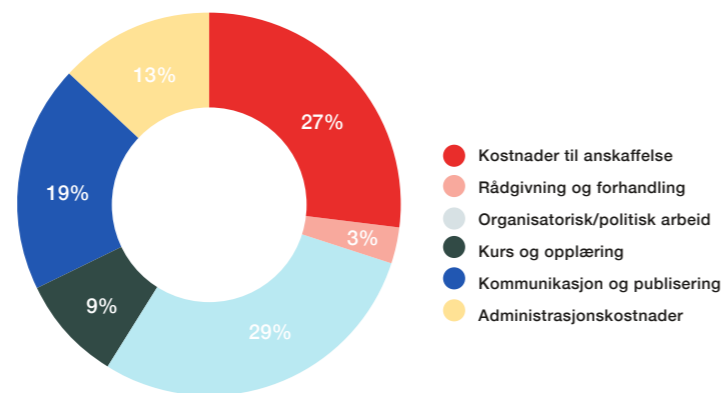
Dette bruker vi kontingenten din til

For yrkesaktive medlemmer kan det utgjøre noen tusenlapper i året, så sjøl om man får skattefradrag for en del av det, er det ikke småpenger det er snakk om. Til sammen utgjorde kontingenten faktisk mer enn åtte millioner kroner i 2019. I tillegg fikk vi nesten én million i såkalte OU-midler (opplærings- og utviklingsmidler),

som også langt på vei er finansiert ved trekk i medlemmenes lønn. Hva i all verden bruker BF alle disse pengene til?

For oversiktens skyld deler vi forbruket opp i seks hovedgrupper som skal si noe om hva vi driver på med. Fordelinga så sann ut i 2019:

BFs forbruk i 2019

Den største gruppa aktiviteter er rådgivning og forhandling – 2,75 millioner brukte vi på dette i fjor. Dette omfatter alt fra telefonutgiftene til våre rådgivere via medlemskontingenten til vår hovedorganisasjon Unio til advokat-honorarer i forbindelse med vanskelige personalsaker. Det er helt som det skal være at dette er den største bolken – rådgivning og forhandling er kjerneoppgaver for en fagforening.

Kurs og opplæring er en annen viktig kostnadsgruppe, og vi brukte 1,8 millioner på dette området i 2019. Kursing av tillitsvalgte og andre medlemmer er helt avgjørende for at alle medlemmer skal få så god støtte og oppfølging som de trenger, så nær dem som mulig. Men det skal sies at forbruket på dette området i 2019 var usedvanlig høyt.

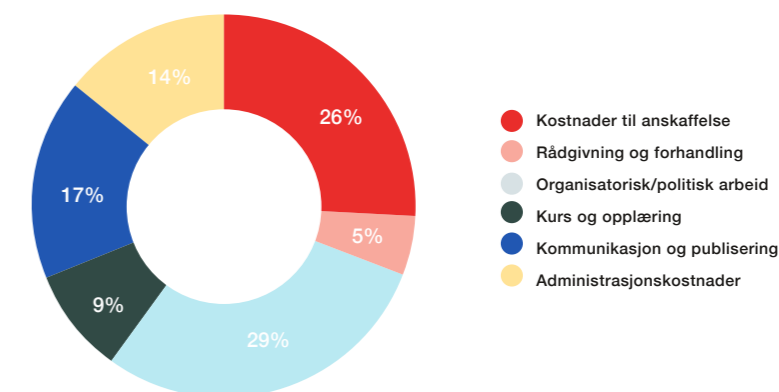
1,3 millioner ble brukt på kommunikasjon og publisering. Dette handler om tidsskriftet Bibliotekaren, nettsidene våre, nyhetsbrevet og andre aktiviteter for å kommunisere og informere, først og fremst innad i forbundet.

Det koster også litt å holde forbundets organisatoriske og politiske arbeid – som forbundsstyre, landsstyre, fylkeslag osv. – i gang. Knappe 900 000 kostet dette i 2019.

Alt dette skal også administreres. 2,6 millioner ble ført som administrasjonskostnader i fjor. Det omfatter bl.a. husleie, regnskaps- og revisjonshonorarer, medlemssystem, drift av kontor med maskiner og utstyr samt en god del andre utgifter som ikke uten videre kan fordeles på de andre hovedområdene.

Da er det bare ett lite «kakestykke» igjen – såkalte kostnader til anskaffelse av midler. Det er sånt som annonser, profileringsartikler («stæsj») og andre utgifter til å verve medlemmer. Det kostet oss rundt 250 000 i 2019.

Budsjettforslag 2021

Til sammen brukte BF knappe 9,6 millioner kroner i 2019. Det gikk altså en del mer ut enn inn, så det endte med et underskudd på ca. en halv million. Men forbundet har en solid økonomi og kan tåle et sånt underskudd så lenge det ikke skjer år etter år. Og i 2020 vil det etter alt å dømme bli et lite overskudd.

På landsmøtet i november skal det vedtas budsjett for årene 2021–2023. I forbundsstyrets forslag til budsjett er det et mål at man skal ha et lite overskudd hvert år, slik at man alltid skal ha tilstrekkelig med penger i bakhånd, dersom noe uventet skulle skje. Hvis forbundsstyrets forslag blir vedtatt, er planen at kostnadene skal fordele seg slik i 2021:

Det er som man ser ikke lagt opp til noen store endringer i aktivitetene, men det legges opp til litt lavere kostnader til kurs og opplæring, litt mer til kommunikasjon og publisering, og litt mer til verving av nye medlemmer. Og som sagt er det tanken å sette av noen kroner for sikkerhets skyld, slik at vi også i årene som kommer kan føle oss trygge på at BF står støtt økonomisk.

Foto: Ija Hendel

All den informasjonen du trenger om landsmøtet, kommer på nettsidene våre i løpet av høsten. Følg med på bibforb.no!

Valgkomiteen foreslår Veronicha Angell Bergli som forbundsleder i Bibliotekarforbundet, og Glenn Karlsen Bjerkenes som nestleder.

Veronicha Angell Bergli innstilt som BF-leder

Da valgkomiteen kunngjorde sin innstilling til nytt styre for landsmøteperioden 2020-2023 i september, var det med Veronicha Angell Bergli som foreslått BF-leder.

Angell Bergli har vært fungerende forbundsleder siden 1. januar 2020. Hun har også har lang erfaring fra forbundsstyret etter å ha vært nestleder i Bibliotekarforbundet siden landsmøtet i 2014. Angell Bergli har per i dag 80 prosent permisjon fra jobben som rådgiver ved Finnmark fylkesbibliotek og har tidligere vært bibliotekar ved Vadsø bibliotek.

Glenn Karlsen Bjerkenes, som til daglig er førstebibliotekar ved universitetsbiblioteket på Universitetet i Oslo (UiO), er innstilt som ny nestleder. Også Karlsen Bjerkenes sitter i forbundsstyret for inneværende periode etter å ha blitt valgt inn på landsmøtet i 2017.

Jannicke Røgler, som ble valgt til BF-leder på landsmøtet i 2017, valgte å trekke seg fra ledervetet fra 1. januar 2020 for å tiltre en stilling som seksjonsleder for bibliotek og samfunn i Viken fylkeskommune.

Om medlemskriteriene

Siden stiftelsen av Bibliotekarforbundet har medlemskriteriene vært oppe som sak på samtlige landsmøter (med unntak av to). Som regel har endringene vært foreslått som en konsekvens av endringer i utdanningen. I 2011 endret dette seg, og debatten slik vi kjenner den i dag, begynte å ta form. Siden da har det kommet forslag om utvidelse av medlemskriteriene på hvert eneste landsmøte, være seg fra forbundsstyre, fylkeslag og/eller enkeltmedlemmer.

På landsmøtet i 2017 ble følgende forslag vedtatt:

Endring av vedtektene 2.1 utsettes til landsmøtet i 2020. I løpet av denne perioden ønsker vi at forbundsstyret gis mandat til å utrede saken. Dette bør gjøres gjennom en konsekvensanalyse og en ny medlemsundersøkelse som kan gi et bedre beslutningsgrunnlag til landsmøtet i 2020. I tillegg skal saken debatteres i alle fylkeslag. Sekretariatet og landsstyret skal bidra i denne saken. Forbundsstyret har løst oppdraget på følgende måte:

2019

- Fylkesstyreseminar 7.–8. mai: Sak om medlemskriterier og kafébord med SWOT-analyse. Hvilke styrker, svakheter, muligheter og trusler står Bibliotekarforbundet overfor dersom vi fortsetter med dagens kriterier eller om vi åpner ytterligere opp?
- Høsten 2019: Medlemsundersøkelse om medlemskriterier
- Landsstyremøte 13.–14. november: Presentasjon av undersøkelsen, konsekvensanalyse med SWOT og forberedelse av årsmøter

2020

- Medlemskriterier er tema på styreseminaret med oppsummering av kunnskapsgrunnlag og forslag til vedtak.
- Forbundsstyret foreslår følgende endring: Bibliotekarforbundet er åpent for personer med bachelor eller mastergrad med minst 60 studiepoeng bibliotekfag i eller utenfor graden (eller tilsvarende eldre/utenlandsk utdanning), og for personer med minimum bachelorgrad som jobber med arbeidsoppgaver knyttet til kunnskapsorganisering eller kulturformidling.
- Medlemskriteriene er tema på årsmøte/medlemsmøte i alle fylkeslagene.
- Landsstyremøtet 12. mai: Sak og diskusjon om medlemskriteriene og oppsummering av avholdte årsmøter i fylkeslagene.
- Etter tilbakemeldinger fra fylkeslagenes årsmøter endrer forbundsstyret forslaget sitt. Nytt forslag: Medlemskap i Bibliotekarforbundet er åpent for personer med bachelor eller mastergrad med minst 60 studiepoeng bibliotekfag i eller utenfor graden

Om landsmøtet

Landsmøtet er Bibliotekarforbundets høyeste organ. Ordinært landsmøte avholdes hvert 3. år. Landsmøtet i 2020 avholdes på Scandic Hotel Oslo Airport 18.–19. november.

Landsmøtet består av delegater, valgt blant medlemmene i hvert fylkeslag. Antall delegater fra hvert fylkeslag står i forhold til antall medlemmer i laget. Medlemmer og varamedlemmer til forbundsstyret har møte-, tale- og forslagsrett på landsmøtet.

Landsmøtet skal behandle beretning, regnskap, kontrollkomiteens rapport, kontingent, konfliktfondets størrelse, målprogram, budsjett, vedtektsendringer, valg av leder, nestleder og øvrig forbundsstyre, valg av medlemmer til kontrollkomité og valgkomité foruten innkomne saker.

(eller tilsvarende eldre/utenlandsk utdanning), og for personer med minimum bachelorgrad som har arbeidsoppgaver innen bibliotekfag, kunnskapsorganisering eller dokumentforvaltning.

- Høsten 2020: Medlemskriteriene er en av landsmøtesakene som omtales i Bibliotekaren. Debatten følges opp på nettsidene frem mot landsmøtet.

De ni siste årene har debatten om medlemskriterier gått i forskjellige fora, det være seg mellom medlemmer, i fylkeslagene, i de forskjellige forbundsstyrene, på fylkesstyresamlinger og landsstyremøter og på selve landsmøtene. Det er vel således få saker som har blitt mer diskutert enn nettopp medlemskriteriene. Uansett hvor mye vi undersøker og debatterer kriteriene, er det få av oss som kan spå fremtiden og hvilke konsekvenser en endring i realiteten vil få.

En utdypende historisk gjennomgang vil bli lagt ut på bibforb.no.

Er profesjonen allerede utvidet?

Tanker om BFs medlemskriterier

Det var liksom litt greiere for 30–40 år siden. Bibliotekar var et enkelt yrke å definere: Vi var nesten alle utdannet fra bibliotekskolen i Dæleneggata. Vi var også ganske samstemt i at politikere, arbeidslivet og omverdenen ikke hadde forstått hvilken verdi de burde sette på oss bibliotekarer. «Vi er ikke av den myke sorten, vi vil opp i lønnsstrinn fjorten!» ropte vi unison i et 1. maitog på begynnelsen av 1980-tallet. Vi var selvfølgelig fagorganisert. Men de store tverrfaglige forbundene tok ikke signalene fra oss bibliotekarer. Noe måtte gjøres. Det ble tatt initiativ. Og i 1993 hadde vi etablert Bibliotekarforbundet.

På den tida bestod personalet på folkebibliotekene i hovedsak av to grupper: fagutdannede bibliotekarer og ufaglærte assistenter. På fagbibliotekene hadde de i tillegg universitetsbibliotekarer.

Så har årene gått, og bibliotekene har utviklet seg. Store endringsfenomen knyttet til data, internett, e-bøker, sentrale tjenester, arrangement, selvbetjening, m.m. Arbeidsoppgavene endrer seg, og med det kommer endring i bibliotekenes kompetansebehov.

Resultatet av dette er selvfølgelig at bibliotekarutdanningene har endret seg. Noen mener at de ikke har endret seg nok. Andre mener at det nye kompetansebehovet må hentes inn ved å ansette folk med annen utdanningsbakgrunn.

Nå ser det ut til at begge deler skjer. Bibliotekpersonalet i dag ser annerledes ut enn da BF ble stiftet i 1993. Og de største endringene har trolig skjedd de siste 5-10 årene, og spesielt i folkebibliotekene. Statistikken viser at det totale antall årsverk i landets folkebibliotek har

Bibliotekarene har avgjørende kompetanse på en rekke områder.

holdt seg ganske stabilt på mellom 1700 og 1900 årsverk i mange tiår. De fagutdannede bibliotekarene utgjør

rundt 55 prosent av dette, og det har vi gjort i hvert fall de siste femten årene.

Men de ufaglærte assistentene har det blitt gradvis færre og færre av. For det er kategorien «Personale med annen høyere utdanning» som har økt. I siste tilgjengelige statistikk (2018) utgjorde personalet med annen høyere utdanning hvert fjerde årsverk.

Men dette er på landsbasis. I Oslo kommune – altså Deichman – er bildet mye mer dramatisk. Bare i løpet av de siste fem årene har andelen årsverk utført av personale med annen høyere utdanning doblet seg, fra rundt 20 prosent til rundt 40 prosent. Samtidig har andelen årsverk utført av fagutdannede bibliotekarer blitt redusert fra rundt 60 prosent til rundt 40 prosent.

Personale med ulik utdanningsbakgrunn samarbeider i det daglige på kryss og tvers, selv om de kan ha ulike arbeidsoppgaver. Og det er nok vanskelig å hevde at det bare er bibliotekarene som gjør bibliotekfaglig arbeid. For hva er nå egentlig bibliotekfaglig arbeid? Kunnskapsorganisering var tidligere en bærebjelke i profesjonsforståelsen vår, men nå produseres vel katalogene for det meste sentralt? Referansearbeid var tidligere en kjernekompetanse for profesjonen, men hvor mye av dette har folkebibliotekene igjen i googlingens tidsalder?

Med økt vekt på formidling og arrangement har samspillet mellom ulike kompetanser blitt viktigere. Hva gjør dette med profesjonsforståelsen vår? For det er jo profesjon som er nøkkelordet for hvorfor bibliotekarer er medlem i BF, ifølge medlemsundersøkelsen presentert i artikkelen «Hvor går veien videre for BF?» i Bibliotekaren 4/2019.

Bibliotekfeltet som profesjon blir til i en blanding av utdanningsbakgrunn og yrkespraksis i samarbeid med kollegaer, som altså i stadig større grad har annen høyere utdanning. Bibliotekare-

ne har avgjørende kompetanse på en rekke områder, ikke minst på forståelsen for bibliotekenes samfunnsoppdrag. Dette er viktig hver gang endringsfrister kan føre galt av sted. Andre utdanningsbakgrunner har viktig kompetanse, for eksempel når det gjelder formidling eller arrangement. To eksempler blant mange. På hvert bibliotek er vel målet at de ulike kompetansene blir sosialisert inn i hva biblioteket er og hva de skal gjøre.

Ser vi det slik at bibliotekarprofesjonen er definert av et bibliotekspesifikt utdanningskrav som BF setter?

Og det er nettopp dette spørsmålet jeg mener BF bør avklare før medlemskriteriene (eventuelt) endres:

– Ser vi det slik at våre kollegaer med annen høyere utdanning sosialiseres inn i profesjonen? At de mange utdanningsbakgrunnene utvider profesjonen? I så fall vil åpnere medlemskriterier fungere inkluderende, mens de nåværende kriteriene kan virke underlige.

– Ser vi det slik at bibliotekarprofesjonen er definert av et bibliotekspesifikt utdanningskrav som BF setter? I så fall vil åpnere medlemskriterier kunne gjøre BF til en sammenslutning av A- og B-medlemmer, mens de nåværende kriteriene vil gi mening.

For profesjoner har det vært naturlig at egen fagforening håndterer faglige og fagpolitiske spørsmål på vegne av medlemmene, uansett hvordan med-

lemskapskriteriene er utformet. Slik er det for lærere, sykepleiere, ergoterapeuter, fysioterapeuter, politifolk, journalister, leger osv.

For bibliotekarer i Norge er det dessverre ikke slik. I faglige spørsmål har Norsk bibliotekforening forrang. Det skyldes nok både at NBF ble etablert 80 år før BF, men også den organisasjonsforståelsen som har etablert seg i yrkesgruppa som følge av dette. NBF er ifølge egne vedtekter «en interesseorganisasjon for bibliotek og bibliotekinteresserte», med medlemskap åpent for «institusjoner og enkeltpersoner med interesse for bibliotek». Dette gir biblioteiere (politikere og ledere), brukere og bibliotekansatte lik rett til innflytelse i organisasjonen. Samtidig kanaliserte bibliotekansatte en del faglig aktivitet til NBFs faggrupper, og mange regner NBF som yrkesgruppas faglige organisasjon.

Vurderingen av NBFs rolle i forhold til BF er på mange måter en annen diskusjon enn BFs medlemskriterier. Men for at BF skal stå trygt på en avgjørelse om medlemskriterier, bør vi avklare hvordan vi forstår profesjonen og BFs rolle i faglige spørsmål. Og da kan det være klokt å åpent diskutere den uskrevene arbeidsdelinga mellom organisasjonene på bibliotekfeltet.

Så er det kanskje rimelig at jeg selv flagger hvordan jeg ville ha stemt på BF-landsmøtet om jeg hadde hatt stemmerett der? Vel, hadde BF-ledelsen sørget for en synlig diskusjon om medlemskriteriene i perioden siden forrige landsmøte, hadde jeg nok argumentert for åpning, altså for å ønske alle kollegaer med bachelor velkommen, uavhengig av om studiepoengene stemte med en liste av BF-godkjente fag. Men jeg synes spørsmålet har vært for lite debattert, argumenter har i for liten grad fått brynt seg mot hverandre og eventuelle endringer har ikke fått modne seg blant

medlemmene. Det ser heller ikke ut til å være noe momentum for åpning, verken blant medlemmer eller potensielle nye medlemmer. I verste fall kan opplevelsen av A- og B-medlemmer sette seg som et problem. Og da er lite vunnet.

Helt til slutt: I februar publiserte forbundsstyret «Kunnskapsgrunnlag til diskusjon om medlemskriterier på Bibliotekarforbundets årsmøter i 2020». Av seks argumenter for å endre vedtektene, dreier to seg om at BF-sekretariatet trenger økte ressurser. «Sekretariatet er i en presset situasjon økonomisk», hevdes det. Og: «150 nye medlemmer betyr en ny stilling i sekretariatet, og flere medlemmer tilsvarer romligere økonomi», argumenteres det med. Etter min mening bør BFs økonomi ikke tillegges vekt når medlemskriteriene skal fastsettes.

Erling Bergan

Spesialrådgiver og tidligere redaktør i Bibliotekarforbundet.

Markedsføring i bibliotek:

Kommuniser effektivt og nå flere målgrupper

Tekst: Mona Fønnes

Hvordan kan vi jobbe strategisk for å kommunisere våre budskap mer effektivt i de kanalene vi har tilgang til?

I februar inviterte Norsk fagbibliotekforening Bergen til kurs i markedsføring for bibliotek ved Ned Potter. Potters utgangspunkt var svært nyttig: De fleste bibliotek har ikke noe markedsføringsbudsjett. Hvordan kan vi jobbe strategisk for å kommunisere våre budskap mer effektivt i de kanalene vi har tilgang til?

I løpet av dagen gikk Potter gjennom en metode for dette. Her er tre enkle tips fra kurset som kan gi stor effekt.

Det fine med disse tipsene er at det ikke krever særlig mer jobb og tid enn det vi allerede bruker. Mange norske bibliotek er kjempeflinke på dette allerede. For andre av oss er dette nyttig bevisstgjøring.

NED POTTER

Britiske Ned Potters arbeidsuke består av fire dager ved University of York og én dag med opplæring i blant annet The Bodleian Library og The British Library. Boken hans The Library Marketing Toolkit kom ut i 2012 og finnes ved flere norske bibliotek. Ned kan nås online på ned-potter.com og på Twitter med @ned_potter.

MONA FONNES

Mona Fønnes er rådgiver i Troms og Finnmark fylkesbibliotek.

Se Mona Fønnes sine eksempler på bibforb.no

01 Fokuser budskapet

Før du legger ut noe i sosiale medier eller lager en plakat, tenk over: Trenger brukerne denne informasjonen eller vil vi dele dette for vår egen del? Kan budskapet forenkles eller deles opp? Kan det være tydeligere? Kan jeg kutte lengden?

Det tar tid å lage korte tekster, men det blir ofte en bedre tekst.

02 Fordeler, ikke tilbud

Ofte forteller vi hva bibliotekets tilbud er, men ikke om fordelene for brukeren. «Vi har tidsskrifter på 30 språk.» OK, men hva har det med meg å gjøre? Vi har mange brukergrupper som vi kan snakke direkte til om fordelene med tidsskriftene. «Flyttet hjemmefra? Les lokalavisen hos oss», «Lærer du et nytt språk? Øv med magasiner på biblioteket» eller «Les aviser fra ditt hjemland på biblioteket» Du kan også lage plakater på de mest brukte språkene i din brukergruppe.

Ofte forteller vi hva bibliotekets tilbud er, men ikke om fordelene for brukeren.

Som medlem kan du søke på Bibliotekarforbundets stipend til faglig utvikling, utdanning, kurs og deltakelse på arrangementer og studieturer. Digitale kurs kan også være relevante.

Søknad sendes til bf@bibforb.no

03 Ha kampanjer!

Å lage en kampanje betyr å gjenta samme budskap på ulike måter i ulike kanaler i en avgrenset tidsperiode.

Budskapet må passe med bibliotekets tone og kan være bilder, lenker eller videoer. Ifølge Potter er kampanjer lurt, fordi gjentakelse er viktig. Vi blir ikke påvirket etter å ha hørt noe én gang. Dette henger også sammen med å fremheve fordelene. Vi kan reklamere for et arrangement eller en tjeneste på

mange ulike måter, som vil treffe interessene eller behovene til ulike brukergrupper.

Hvor mange målgrupper har vårt neste forfatterbesøk? Én er de som allerede kjenner til boken, en annen de som ikke gjør det, men som er opptatt av litteratur generelt. Vi må også huske på de som er interessert i temaet uten å vite noe om forfatteren fra før. Kanskje det er flere også? En kampanje i forkant av arrangementet kan ha vinklinger som snakker til alle disse målgruppene

Rådgiver i Trøndelag fylkesbibliotek Morten Olsen Haugen mener folkebibliotekene bør bli bedre på å bruke statistikken til å forstå seg selv.

Tekst: Embret Rognerød

Hva vi snakker om når vi snakker om bibliotekstatistikk

– Bibliotekstatistikken fungerer greit på overordnet nivå, som en beskrivelse av sektoren, hvis man ikke stiller for vanskelige spørsmål. Og den fungerer greit for å sammenligne eget bibliotek fra år til år. Men den sier for lite om hva som skaper store utslag mellom bibliotekene og hvorfor, sier Olsen Haugen, som tar utgangspunkt i 2019-tallene fra Trøndelag.

Det er fire hovedindikatorer i folkebibliotekstatistikken: Utlån, besøk, arrangementsdeltagelse og andel aktive lånere i befolkningen. Av disse fire er utlånstallet det mest pålitelige, mener han.

Men samtidig er høyt utlån den indikatoren med svakest sammenheng mellom måling og effekt, ifølge Olsen Haugen. Kan vi egentlig med sikkerhet si at høyt utlån betyr høy måloppnåelse innenfor bibliotekets samfunnsoppdrag?

– Både besøk og utlån er viktige, men ingen av dem er helt løsrevet fra de strukturelle premissene. Hvis et bibliotek som ligger i gågata i tettstedet, har høyt besøk – eller hvis et bibliotek som ligger i et kultursenter med kulturskolevirksomhet har høyt utlån – er dette forståelig. Ditto er det ikke rart

om biblioteket i kjelleren på baksiden av kommunehuset har lavere besøk.

Besøkstallene i Trøndelag samles inn på ulike måter, og påfallende mange av tallene fylkesbiblioteket mottar, er rundet av oppover til hele tusen, mener Olsen Haugen.

Kan vi egentlig med sikkerhet si at høyt utlån betyr høy måloppnåelse innenfor bibliotekets samfunnsoppdrag?

– Da blir vi litt skeptiske til metodikken og påliteligheten i tallene. Men høyt besøk er et gode i seg selv, på samme måte som høyt utlån.

Andel lånere i befolkningen er i utgangspunktet den indikatoren Olsen Haugen liker best. Denne viser noe som er viktigere enn antall «superlånere», nemlig hvor stort gjennomslag biblio-

tekene har i befolkningen, ifølge Olsen Haugen.

– Samtidig er dette også en variabel som er lett å manipulere gjennom ulik lokal praksis. I kombinasjonsbibliotek hvor alle elevene bruker egne lånekort for å låne bøker inn til klasserommet, blir det systematisk flere aktive lånere i kommunen enn på steder hvor læreren bruker ett lånekort for å låne med seg en kasse bøker til et klasseromsdepot.

Store lokale ulikheter

Det er stor variasjon mellom bibliotekvirksomheten i Trøndelag. Den viktigste variabelen er kommunestørrelse, mener Olsen Haugen. En annen viktig forskjell er at mange kommuner har organisert folkebibliotek og skolebibliotek sammen i et kombinasjonsbibliotek, som ligger i eller ved skolen.

– I den ene enden av bibliotekstatistikken finner vi noen kommuner som alltid skårer høyt, fordi de har alle lånerne i kommunen på huset og all aktiviteten i biblioteket blir telt én gang, på folkebiblioteket. Det er ikke noe feil ved det, men de konkurrerer i sin egen klasse, sier Olsen Haugen.

– I den andre enden har du de bibliotekene som ikke har barneutlån i det hele tatt, fordi biblioteksjefen både er skolebibliotekar og folkebibliotekar. Det gir feil effekt i folkebibliotekstatistikken.

– Bør måle effekten bedre

Mellom de trønderske kommunene som kommer veldig høyt og de som kommer veldig lavt på statistikken, ligger mellomstjiktet, som Olsen Haugen mener man kan sammenlikne med hverandre. Men det er fortsatt vanskelig å si mye om hvilke strategier som virker og ikke virker.

– Kanskje er det slik at de som kommer høyest er de som er jevnt dyktig uten fiksfakserier, sier Olsen Haugen.

– Det er for eksempel noen bibliotek som mestrer sosiale medier veldig godt. Men vi vet ikke om det slår ut på noen faktiske resultatindikatorer. Det kan godt være at de som gjør det best, har en kombinasjon av riktige rammevilkår, god evne til å kommunisere med sitt publikum og ikke-spennende fokus på kjerneoppgaver: Å levere bøkene lånerne spør om og oppfylle formålet i bibliotekloven.

Olsen Haugen etterlyser økt bevissthet rundt hvordan bibliotekene kan måle effekten av arbeidet man gjør.

– Bibliotekene kan bruke statistikken til tre formål: Å få overblikk, å sammenligne seg – med seg selv og andre – og å drive egevaluering. Overblikket får vi når vi ser på hvor mange bøker som lånes ut per innbygger. Og man kan sammenligne og se seg selv ut fra andre kommuner og andre deler av landet. Men når det gjelder egevaluering, kunne man ha gjort mer for å sette biblioteksjefene i stand til å bruke statistikken til å forstå seg selv bedre.

Savner tydelighet fra NB

Olsen Haugen mener det er en utfordring at Nasjonalbiblioteket i liten grad har forklart hva de leter etter og hvordan de vil bruke statistikken.

– Bibliotekene blir overlatt til å gjette sammenhenger selv. Det står litt om metode i veiledningen, men veldig lite om hvorfor, og endringer skjer ukommentert, selv om praksis, statistikk og veiledning henger tett sammen. Aslak Sira Myhre har kalt det digitale for en avansert hammer og vektlagt at å bli digital, ikke skal være et mål i seg selv. Det samme kan man si om statistikken. Hvis vi skal få noe ut av statistikken, krever det mer veiledning.

Også rådgiver i Møre og Romsdal fylkesbibliotek Cecilie Røe mener

19,5 %

Prosentandelen trøndere som brukte lånekortet sitt i 2019.

– UTLÅNET ER INGEN GAVE

– Det var en gang en biblioteksjef som sa: Dessverre har utlånet gått ned for barn. Forklaringen var at læreren som kom en gang i uka med klassen sin, ikke kom til biblioteket i år. Da behandler man utlånet som en slags gave til biblioteket. Hvis du selv aktivt går inn og vil skape ting, må du sørge for å kompensere for den læreren som slutter å komme, sier Morten Olsen Haugen. Han tror rett bruk av bibliotekstatistikken kan være avgjørende for å finne slike sammenhenger. (bilde under. Foto: Aftenposten)

«Men når det gjelder egevaluering, kunne man ha gjort mer for å sette biblioteksjefene i stand til å bruke statistikken til å forstå seg selv bedre.»

Rådgiver Morten Olsen Haugen

Nasjonalbiblioteket kunne tatt større ansvar for kompetanseheving innen statistikk.

– Vi holder workshoper for å sørge for en felles forståelse for statistikken internt i Møre og Romsdal og for at statistikken føres likt. Gjennom workshopene har vi sett at det er ulikt hvordan dagens veiledning tolkes. Dette gjelder nok også nasjonalt. Derfor kunne det vært bra med mer konkrete føringer fra NB på hva som skal tas med i statistikken, f.eks. når det kommer til ulike typer arrangement og hvordan de ønsker at statistikken skal føres, slik at forståelsen også blir lik nasjonalt.

Hun mener også at bibliotekene trenger mer kunnskap om hvor viktig statis-

tikken faktisk er, hvilket godt arbeidsredskap den kan være og hvordan man kan bruke statistikken på en god måte, både i egen organisasjon og eksternt.

– Dette ville være et løft for statistikken og gjøre den mer sammenlignbar og anvendbar enn den er i dag, sier hun.

– Har hengt etter

– Vi innrømmer gjerne at vi har hengt etter når det kommer til presentasjonen av bibliotekstatistikken, og vi ønsker å komme feltet i møte. Men jeg synes nok ikke det er naturlig for NB å påta seg å forklare biblioteksjefene viktigheten av statistikk. Og jeg er usikker på om vi skal bruke veiledningsteksten til å motivere. Denne veiledningen har

NB utviklet sammen med dyktige, statistikkyndige folk fra folkebiblioteksektoren, sier avdelingsdirektør for bibliotekutvikling på Nasjonalbiblioteket, Svein Arne Tinnesand.

Dette betyr ikke at veiledningstekstene ikke kan bli bedre, noe som vil være en kontinuerlig prosess, understreker Tinnesand.

– Nasjonalbiblioteket bidrar gjerne til kompetanseheving om statistikk. Denne høsten lanserer vi et nytt presentasjonsprogram, som gir brukerne muligheten til selv å sammenligne tiltak. Dette vil være et bidrag som vil gjøre statistikken mer intuitiv å bruke, sier han.

Arrangementer

Bibliotekene i Trøndelag inviterte til 3500 arrangementer i løpet av 2019. De 105.000 deltagerne utgjorde 23 prosent av befolkningen i fylket. Antall arrangementer er økende. Arrangementene omfatter forfattermøter, debatter, foredrag, lunsjbokprat, samtalekafé, hobbykvelder og høytlesningsstunder.

Flest arrangement har Trondheim (1267), Steinkjer (271), Hitra (225), Stjørdal (170) og Levanger (140). De største bibliotekene har flest arrangement. Men også noen av de små og mellomstore kommunene har et variert tilbud av ulike arrangement og møteplasser gjennom uka. Hitra og Snåsa er eksempler på det.

I Leka (1,52), Røyrvik (1,18) og Snåsa (1,16) er hver innbygger på mer enn ett arrangement på biblioteket i løpet av året. Også Fosnes (0,76) og Høylandet (0,68) kommer godt ut her.

E-bøker

E-bøker (og e-lydbøker) har vært en del av bibliotekenes tilbud i flere år og har fått en ny oppsving i forbindelse med at bibliotekene ble stengt under koronakrisen våren 2020.

E-bokutlånet økte med 11 prosent fra 2018 til 2019. 72.000 e-bokutlån utgjorde 4,5 prosent av det totale bibliotekutlånet i fylket i 2019. I noen kommuner er andelen vesentlig høyere.

I Stjørdal bibliotek utgjør e-bøkene 13 prosent av utlånet. Også Levanger (6,2 prosent), Trondheim (5,4 prosent), Namsos (5,4 prosent) og Overhalla (5,4 prosent) har høy e-bokandel. I april 2020 gikk folkebibliotekene over til den nye appen Bookbites og forventer en økning i bruken.

Utlån

Det totalt utlånet i Trøndelag utgjorde 1,6 millioner bøker, lydbøker, filmer mm. Det utgjør 3,4 utlån for hver innbygger i Trøndelag. Det var i alt 90.874 trøndere som brukte lånekortet sitt i 2019. Det utgjør 19,5 prosent av innbyggerne i fylket.

Høyest antall utlån per innbygger: Høylandet (9,3 prosent), Meråker (8,5 prosent), Holtålen (7,9 prosent), Indre Fosen (6,4 prosent), Selbu (6,1 prosent).

Høyest andel aktive lånere i prosent av befolkningen: Meråker (39 prosent), Høylandet (30 prosent), Lierne (29 prosent), Røros (28 prosent) og Røyrvik (26 prosent).

BIBLIOTEK	Folketall	Antall fysiske besøk totalt i bibliotekenes lokaler (hovedbibliotek og filialer)	Sum arrangement	Sum deltagere	Deltagere/folketall	Utlån per innbygger	Sum årsverk	1000 innbyggere	Årsverk/1000 innbyggere
Trondheim folkebibliotek	196939	1142352	1267	50393	0,26	3,6	52	0,26	
Stjørdal bibliotek	24047	611801	170	7284	0,30	3,1	8,35	0,35	
Steinkjer bibliotek	22060	86751	271	6308	0,29	3,7	6	0,27	
Levanger bibliotek	20208	67368	140	3772	0,19	2,4	6,1	0,30	
Melhus bibliotek	16627	30000	66	1949	0,12	2,3	3,75	0,23	
Verdal bibliotek	14979	63339	93	3893	0,26	3,9	4,35	0,29	
Malvik bibliotek	14083	59000	44	1037	0,07	2,2	4,2	0,30	
Namsos folkebibliotek	13079	25000	53	1580	0,12	1,9	3	0,23	
Orkdal folkebibliotek	12124	34344	62	1836	0,15	2,1	2,6	0,21	
Indre Fosen bibliotek	9980	46500	24	427	0,04	6,4	4	0,40	
Skaun folkebibliotek	8305	26000	52	1414	0,17	3,3	3,1	0,37	
Oppdal bibliotek	6980		32	1090	0,16	2,5	2,8	0,40	
Inderøy bibliotek	6807	54448	51	1361	0,20	4,5	3,02	0,44	
Midtre Gauldal folkebibliotek	6256	18601	32	736	0,12	1,7	1,7	0,27	
Klæbu folkebibliotek	6124	19256	21	728	0,12	2,3	2,1	0,34	
Røros bibliotek	5572	22500	30	1076	0,19	5,7	1,81	0,32	
Ørland folkebibliotek	5372	22000	76	2118	0,39	3,5	1,2	0,22	
Frøya folkebibliotek	5116	30869	152	1117	0,22	3,3	3,7	0,72	
Nærøy folkebibliotek	5041	24000	62	1218	0,24	3,2	3,04	0,60	
Bjugn folkebibliotek	4935	37140	24	561	0,11	3,0	2,5	0,51	
Hitra bibliotek	4719	34456	225	2085	0,44	3,9	3,8	0,81	
Vikna folkebibliotek -	4578	23000	9	275	0,06	3,1	2	0,44	
Hemne bibliotek	4221	9000	36	690	0,16	2,7	1,6	0,38	
Selbu folkebibliotek	4067	18440	6	184	0,05	6,1	1,63	0,40	
Meldal folkebibliotek	3905	13408	30	495	0,13	3,3	1,1	0,28	
Overhalla (Horisonten)	3865	44300	41	1720	0,45	3,3	0,8	0,21	
Åfjord folkebibliotek	3354	29496	34	368	0,11	2,6	1,2	0,36	
Frosta bibliotek	2640	26000	17	445	0,17	5,4	1,27	0,48	
Rennebu folkebibliotek	2492	6909	5	78	0,03	4,3	0,75	0,30	
Meråker bibliotek	2436	56010	14	528	0,22	8,5	2,3	0,94	
Verran folkebibliotek,	2407	3494	10	105	0,04	2,1	0,6	0,25	
Grong folkebibliotek	2373	10500	5	370	0,16	3,3	1,2	0,51	
Snåsa bibliotek	2085	16833	138	2417	1,16	4,4	0,18	0,09	
Rindal folkebibliotek	2020	7725	6	71	0,04	3,8	0,85	0,42	
Holtålen folkebibliotek	2008	12085	6	495	0,25	7,9	1	0,50	
Agdenes folkebibliotek	1678	3800	3	200	0,12	2,9	0,68	0,41	
Namdalseid folkebibliotek	1581	4500	36	950	0,60	3,2	0,6	0,38	
Halsa folkebibliotek	1558	2798	3	35	0,02	3,1	0,5	0,32	
Lierne folkebibliotek	1382	7000	7	364	0,26	4,5	0,8	0,58	
Høylandet folkebibliotek	1249	18262	27	851	0,68	9,3	0,8	0,64	
Flatanger folkebibliotek	1107	3600	30	325	0,29	3,7	0,4	0,36	
Snillfjord folkebibliotek	991	1330	8	237	0,24	0,9	0,3	0,30	
Osen folkebibliotek	952	654	0	0	0,00	2,2	0,28	0,29	
Roan folkebibliotek	943	698	1	20	0,02	2,0	0,4	0,42	
Namsskogan folkebibliotek	871	1100	4	284	0,33	2,8	0,3	0,34	
Tydal folkebibliotek	781	3000	0	0	0,00	5,1	0,7	0,90	
Fosnes folkebibliotek	602	1000	26	455	0,76	4,2	0,4	0,66	
Leka folkebibliotek	567	4950	46	862	1,52	0,9	0,25	0,44	
Røyrvik bibliotek	478	1200	8	565	1,18	3,3	0,5	1,05	
Totalt	466544	2729564	3503	105372	0,23	3,4	146,5	0,31	

Nyhet fra BF Forsikring:

Tannhelseforsikring

I disse dager er det tre år siden Bibliotekarforbundet lanserte sitt eget forsikringskontor – BF Forsikring. Ettersom tiden går, blir forsikringstilbudet gradvis mer kjent, og flere medlemmer benytter seg av det gunstige forsikringstilbudet. Til sammen kan du velge mellom ti kollektive medlemsforsikringer.

Nå har vi i en periode hatt økt etterspørsel etter tannhelseforsikring som vi tidligere ikke har tilbudt. Nå er produktet lansert og både medlem, ektefelle/samboere og barn over 18 år kan forsikres! Forsikringen får du til gunstig medlemspris hos oss.

Tannhelseforsikring

Et tannlegebesøk kan bli langt dyrere enn det du hadde sett for deg. Det kan unngås ved å kjøpe en tannhelseforsikring.

Etter bil er tannlegebehandling den største uforutsette utgiften i familieøkonomien, og mange prioriterer bort tannlegebesøk i frykt for store kostnader. Tannhelseforsikringen dekker utgifter til tannbehandling som overstiger beløpet du betaler for vanlig kontroll hos tannlege.

Forsikringen omfatter de fleste ordinære behandlingsbehov, som ikke dekkes, helt eller delvis, av det offentlige trykkesystem (Helfo). Eksempler på behandling kan være karies, trekking av tenner, rotfylling, bedøvelse eller kroner, broer og implantater.

Sølv, Gull eller Platina

Avhengig av hva du ønsker inkludert i forsikringen, kan du velge mellom tre ulike produkter.

Forsikringen har som krav at du går til kontroll hos tannlegen hver 15. måned.

Det er ingen krav til helseskjema, tannstatus-

skjema eller egenerklæring for å kjøpe forsikringen.

Forsikringen dekker ikke behandlingsbehov som har oppstått før kjøp av forsikringen og som ikke er ferdig behandlet.

Forsikringen kan kjøpes fra 18–69 år, og gjelder ut det året du fyller 70 år. Ektefelle/samboer, og barn over 18 år kan også kjøpe forsikringen til samme gode pris som deg som medlem.

Hvorfor tannhelseforsikring?

- Økonomisk forutsigbarhet ved uforutsette utgifter hos tannlegen
- Mulighet til å fordele betalingen i flere terminer
- Egenandelen er kun kr 500,- per skade
- Mulighet til å forsikre partner og familiemedlem mer på samme polise
- Ingen behov for dyre nedbetalingsordninger

Bestill forsikring

Les mer på bibforb.no/forsikring eller kontakt forsikringskontoret på 23 11 33 17.

5 ting om tannhelse du kanskje ikke visste:

1. Bruk først tantråd, for så å pusse tennene med fluortannkrem.
2. Bytt tannbørste når busten spriker og bytt minst fire ganger i året.
3. Unngå syreskader ved å ikke pusse tenner rett etter å ha drukket noe syrlig.
4. Sukkerfri brus er også skadelig for tennene, fordi det inneholder mye syre som sliter på tannemaljen.
5. Ikke skyll ut etter tannpussen. Da virker fluoren lenger.

Pris pr. år	SØLV	GULL	Platina
	Forsikring	Forsikring	Forsikring
	Pris per år: Kr 801,- Forsikringssum Inntil kr 10 000	Pris per år: Kr 173,- Forsikringssum Inntil kr 20 000	Pris per år: Kr 2 246,- Forsikringssum Inntil kr 40 000

Sekretariatet

Forbundsleder: Veronicha Angell Bergli
Kontorleder: Petter Bruce
Rådgiver: Hege Bergrav Johnsen
Rådgiver: Bente Ørberg
Kommunikasjonsrådgiver: Embret Rognerød
Spesialrådgiver: Erling Bergan

Postadresse: Bibliotekarforbundet
 Postboks 431 Sentrum,
 0103 Oslo
Besøksadresse: Øvre Vollgt 11, Oslo
Telefon: 480 20 900
E-post: bf@bibforb.no

Nettside: www.bibforb.no
Facebook: /Bibliotekarene
Twitter: @Bibliotekarene

Forbundsstyret

Leder
 Veronicha Angell Bergli
Mobil: 976 16 888
E-post: veronicha.bergli@bibforb.no

Styremedlemmer

Anne Husøy, Hustadvika bibliotek
 Kathrin Luneborg Kvilstad, Jåttå videregående skole
 Glenn Karlsen Bjerkenes, Universitetsbibl. i Oslo
 Miriam Bakkeli, Folkehelseinstituttet
 Aleksander Kristung, Lier bibliotek

Varamedlemmer

Linda Rasten, Vestby bibliotek
 Sigrid Nesland, Åmli bibliotek
 Kjersti Gulli Lunde, Sandefjord bibliotek
 Sophie Essmat, Høgskolen i Oslo og Akershus
 Elisabeth Reinertsen, Fredrikstad bibliotek

Fylkeslag

Finnmark
 Øystein A. Dahl
 Finnmark fylkeskommune
 Telefon: 474 17 270
 E-post: finnmark@bibforb.no

Telefon: 482 49 926
 E-post: sognogfjordane@bibforb.no

Troms
 Marit Andersen Somby
 Fylkesbiblioteket i Troms
 Telefon: 473 04 049
 E-post: troms@bibforb.no

Hordaland
 Trude Vaksdal
 Arna vidaregåande skule
 Telefon: 452 06 986
 E-post: hordaland@bibforb.no

Rogaland
 Grete Mortensen
 Universitetsbiblioteket i Stavanger
 Telefon: 900 84 048
 E-post: rogaland@bibforb.no

Nordland
 Grete Gløsen Josefsen
 Rana bibliotek
 Telefon: 950 66 526
 E-post: nordland@bibforb.no

Agder
 Kyrre Thorsnes
 Kuben, Aust-Agder museum og arkiv
 Telefon: 934 63 469
 E-post: agder@bibforb.no

Trøndelag
 Morten Olsen Haugen
 Fylkesbiblioteket i Nord-Trøndelag
 Telefon: 415 17 633
 E-post: trondelag@bibforb.no

Telemark
 Mari Honningdal
 Porsgrunn bibliotek
 Telefon: 35 54 71 72
 E-post: telemark@bibforb.no

Møre og Romsdal
 Madelen Ramsøy
 Skodje bibliotek
 Telefon: 934 40 410
 E-post: moreogromsdal@bibforb.no

Vestfold
 Susanne Birgitte Bolstad
 Larvik bibliotek
 Telefon: 951 22 866
 E-post: vestfold@bibforb.no

Sogn og Fjordane
 Torill Berge
 Gloppen folkebibliotek

Buskerud

Anne Marie Bekk
 Drammen bibliotek
 Telefon: 905 32 019
 E-post: buskerud@bibforb.no

Hedmark og Oppland

Vegard Gundersen
 Lillehammer bibliotek
 Telefon: 977 50 268
 E-post: hedmarkogoppland@bibforb.no

Østfold

Vegard Krog Petersen
 Sarpsborg bibliotek
 Telefon: 958 88 842
 E-post: ostfold@bibforb.no

Akershus

Helena Huse
 Skedsmo vidaregåande skole
 Telefon: 995 23 993
 E-post: akershus@bibforb.no

Oslo

Snorre Håkonsen
 Deichman - Pasientbiblioteket Rikshospitalet
 Telefon: 971 66 287
 E-post: oslo@bibforb.no

Innmelding og endring av medlemsopplysninger: www.bibforb.no

Du melder deg inn i Bibliotekarforbundet på våre nettsider www.bibforb.no. Ferdig utdannede bibliotekarer må sende dokumentasjon på bibliotekarutdanning som vedlegg.

Trenger du hjelp? Ta kontakt med Petter Bruce i BFs sekretariat: tlf 480 20 900 eller bf@bibforb.no.

Forlat skranken

og møt lånerne der de er

Med Bibliofil på web trenger du kun en enhet med tilgang til internett og en scanner.